

Hospodaření s majetkem obce

Andrea Fibichrová

Bakalářská práce
2013

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Andrea FIBICHROVÁ**
Osobní číslo: **M10631**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Hospodaření s majetkem obce**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Vymezte základní pojmy související s hospodařením obce (obec, obecní majetek).
- Definujte způsoby nakládání s obecním majetkem.

II. Praktická část

- Analyzujte hospodářskou situaci vybraných obcí.
- Navrhněte doporučení vedoucí ke zlepšení hospodářské situace uvedených obcí.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HAVLAN, Petr et al. Majetek obcí a krajů v platné právní úpravě. 2. aktualiz. a podstatně dopl. vyd. Praha: Linde, 2008, 318 s. ISBN 978-80-7201-708-9.

HAVLAN, Petr. Veřejný majetek. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 169 s. ISBN 978-80-210-5606-0.

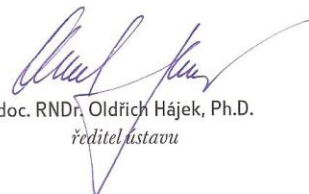
KOPECKÝ, Martin. Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010, 377 s. ISBN 978-80-7357-561-8.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Petr Šimek**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: **17. června 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **12. srpna 2013**

Ve Zlíně dne 17. června 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělěčně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užíje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

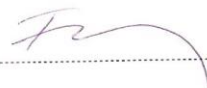
- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně .....
K. P. 2013

.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá hospodářskou situací obcí Slavkov a Korytná v letech 2010 - 2012.

Teoretická část objasňuje základní pojmy, které se vztahují k obci a správě obecního majetku. Stěžejní kapitolou teoretické části je finanční systém územní samosprávy, na kterou navazuje praktická část, v níž je proveden rozbor hospodaření uvedených obcí za uplynulé tři roky.

Cílem práce je analýza hospodaření obou obcí v uvedených letech, včetně zhodnocení vybraných ukazatelů dluhového zatížení, a dále navržení opatření, které by přispěly ke zlepšení hospodaření.

Klíčová slova: obec, obecní rozpočet, majetek obce, finanční analýza, příjmy, výdaje, aktiva, pasiva, dluhové zatížení, hospodaření obce.

ABSTRACT

This bachelor's thesis deals with the economic situation of the villages Slavkov and Korytná in theyears 2010 - 2012.

The theoretical part explains the basic concepts that apply to the municipality and administration of municipal property. The central chapter of the theoretical part is the financial system of local government, followed by the practical part, which is an analysis of the management of those villages for the past three years.

The aim is to analyze the management of both villages in those years, including evaluation of selected indicators of debt burden and propose measures would improve the economy.

Keywords: municipality, the municipal budget, community property, financial analysis, revenue, expenses, assets, liabilities, debt burden, the municipal economy

Ráda bych na tomto místě poděkovala Mgr. Petru Šimkovi za odborné vedení a cenné rady při zpracování bakalářské práce, dále zaměstnancům OÚ ve Slavkově a v Korytné za poskytnutí potřebných informací. V neposlední řadě patří velký dík mé rodině za podporu při studiu a akceptování času, který jsem strávila při psaní bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
TEORETICKÁ ČÁST	12
1 MAJETEK OBCÍ A JEHO SPRÁVA	13
1.1 OBEC.....	13
1.1.1 Výkon samostatné a přenesené působnosti obce	15
1.1.2 Pojetí samosprávy obce.....	16
1.1.3 Orgány obce	16
1.2 MAJETEK ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ.....	18
1.2.1 Členění majetku	19
1.2.2 Způsoby nabývání majetku	20
1.3 VEŘEJNÉ VLASTNICTVÍ.....	22
2 HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM OBCÍ	23
2.1 ZÁKLADNÍ POVINNOSTI PŘI HOSPODAŘENÍ	23
2.1.1 Povinnost vést majetek v evidenci	23
2.2 NAKLÁDÁNÍ S OBEČNÍM MAJETKEM	24
2.3 ODPOVĚDNOST A KONTROLA PŘI HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM ÚZEMNĚ SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ	24
3 FINANČNÍ SYSTÉM ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	26
3.1 ÚZEMNÍ ROZPOČET	26
3.2 MIMOROZPOČTOVÉ FONDY.....	27
3.3 BILANCE.....	27
3.4 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	28
3.5 ROZPOČTOVÝ PROCES	29
3.6 FINANČNÍ ANALÝZA	29
3.6.1 Ukazatel běžné likvidity.....	31
3.6.2 Ukazatel celkové zadluženosti	31
3.6.3 Dluhová služba.....	31
3.6.4 Zadluženost na jednoho obyvatele obce	32
3.6.5 Zlaté bilanční pravidlo	32
3.7 FINANČNÍ PLÁN	32
Praktická část	34
4 OBEC SLAVKOV	35
4.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCE	35
4.2 DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ OBYVATEL.....	35
4.3 PODNIKATELSKÉ AKTIVITY V OBCI.....	36
5 FINANČNÍ ANALÝZA OBCE SLAVKOV V LETECH 2010 - 2012	37
5.1 ANALÝZA PŘÍJMŮ	38
5.2 ANALÝZA VÝDAJŮ.....	40
5.3 VYBRANÉ UKAZATELE ANALÝZY	41
5.3.1 Ukazatel běžné likvidity.....	41
5.3.2 Analýza celkové zadluženosti	42

5.3.3	Dluhová služba.....	42
5.3.4	Vývoj zadluženosti na jednoho obyvatele obce	43
5.3.5	Zlaté bilanční pravidlo	44
5.4	ANALÝZA AKTIV A PASIV OBCE SLAVKOV	45
5.4.1	Analýza majetku a dalších aktiv	45
5.4.2	Analýza pasiv	45
5.5	ROZPOČTOVÝ VÝHLED	46
6	OBEC KORYTNÁ	48
6.1	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCE	48
6.2	DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ OBYVATEL.....	48
6.3	PODNIKATELSKÉ AKTIVITY V OBCI.....	48
7	FINANČNÍ ANALÝZA OBCE KORYTNÁ V LETECH 2010-2012.....	50
7.1	ANALÝZA PŘÍJMŮ	51
7.2	ANALÝZA VÝDAJŮ.....	53
7.3	VYBRANÉ UKAZATELE ANALÝZY	55
7.3.1	Ukazatel běžné likvidity.....	55
7.3.2	Analýza celkové zadluženosti	55
7.3.3	Dluhová služba.....	56
7.3.4	Vývoj zadluženosti na jednoho obyvatele obce	56
7.3.5	Zlaté bilanční pravidlo	57
7.4	ANALÝZA AKTIV A PASIV OBCE KORYTNÁ	58
7.4.1	Analýza majetku a dalších aktiv	58
7.4.2	Analýza pasiv	59
7.5	ROZPOČTOVÝ VÝHLED	59
8	CELKOVÉ ZHODNOCENÍ A VLASTNÍ NÁVRHY PRO ZLEPŠENÍ HOSPODAŘENÍ OBCÍ	63
	ZÁVĚR	66
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	67
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	70
	SEZNAM OBRÁZKŮ	71
	SEZNAM TABULEK.....	72
	SEZNAM PŘÍLOH.....	74

ÚVOD

Ve své práci se věnuji klasickému, ale v současné době aktuálnímu tématu hospodářské situace obcí. Ministerstvo financí provádí každoroční monitoring hospodaření obcí za účelem zjištění jejich likvidity a zadluženosti. Podle výše uvedeného monitoringu se s největšími finančními potížemi potýkají obce do tisíce obyvatel, což podle některých analytiků může být zapříčiněno malými zkušenostmi managementu obce.

Ve své práci se zabývám hospodařením dvou obcí ve Zlínském kraji v letech 2010 - 2012, které spadají do zmíněné kategorie do tisíce obyvatel. Vycházím zde z údajů obcí, kterými jsou závěrečné účty, rozpočty a zprávy o výsledcích přezkoumání hospodaření za jednotlivé roky.

V teoretické části jsou nejprve rozebrány základní pojmy, které souvisí s obcí a jejím majetkem. Další část pak pojednává o hospodaření s tímto majetkem, včetně odpovědnosti a kontroly při jeho správě.

Nejdůležitějším úsekem teorie, kterému se věnuji v celé praktické části, je kapitola finanční systém územní samosprávy, která obsahuje stěžejní pasáž podrobně rozebíranou v praktické části této práce – finanční analýzu.

Jak již bylo zmíněno, v praktické části se převážně věnuji analýze příjmů, výdajů, aktiv, pasiv a vybraných ukazatelů míry zadluženosti obou obcí. Je zde také zmíněn rozpočtový výhled na následující roky. V závěrečné části se pokusím navrhnout opatření, které by napomohly zlepšit celkovou hospodářskou situaci obcí.

Cílem této bakalářské práce tedy je analýza hospodářské situace obcí Slavkov a Korytná v letech 2010 – 2012 a navržení opatření, které by přispěly ke zlepšení této situace.

TEORETICKÁ ČÁST

1 MAJETEK OBCÍ A JEHO SPRÁVA

V souvislosti s tematikou obecního hospodaření je třeba vymezit základní pojmy, které jsou s ní bezprostředně spjaty.

1.1 Obec

Podle § 1 a § 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích lze obec charakterizovat jako základní územní samosprávné společenství občanů; tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Má svůj vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů chrání veřejný zájem. (Česko, 2000, s. 1737)

Pro literární prameny v oblasti obecního práva je typické, že se v nich projevuje vícestranný přístup k pojetí obce, v podávaných definicích se různým způsobem odráží osobní a územní základ i otázka samosprávy obce. (Kopecký, 2010, s. 62)

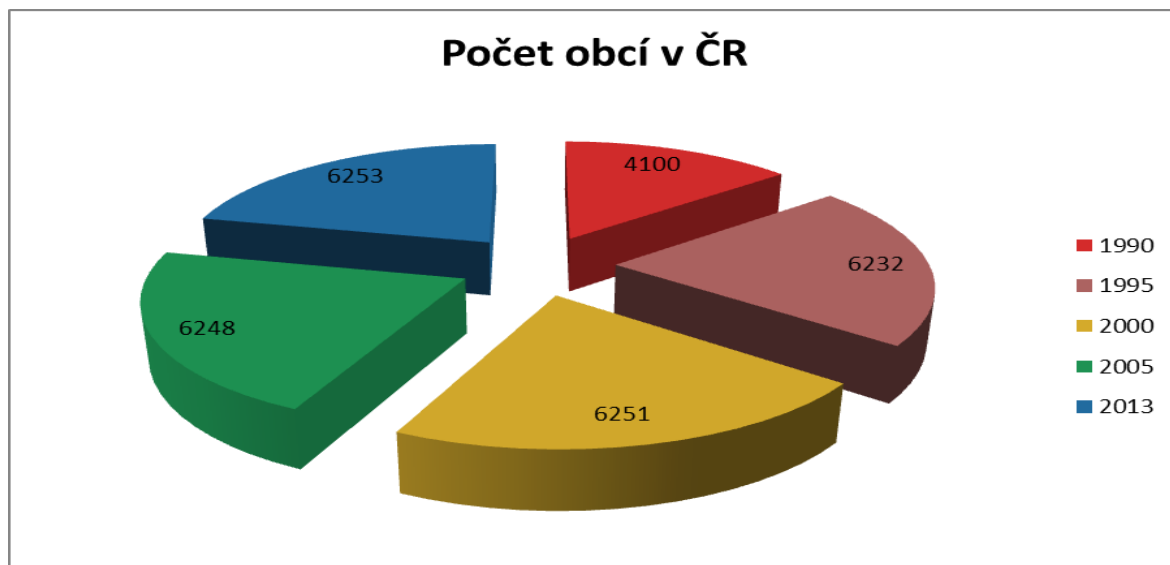
Peková (2011, s. 341) vymezuje obec jako základní územní jednotku státu, kterou tvoří obyvatelstvo společně užívající vymezené území v hranicích obce a které má právo na samosprávu zakotvené v ústavě. V demokratických zemích má obec postavení územního samosprávného společenství, nestátního subjektu.

Jak již bylo uvedeno výše, každý z autorů zabývajících se tematikou územních samosprávných celků interpretuje uvedený pojem odlišným způsobem. Existují však charakteristické znaky obce, které jsou pro každý výklad tohoto pojmu společné.

Těmito znaky jsou:

- vlastní území (územní základ obce),
  - obyvatelstvo obce (personální základ obce),
  - soustava orgánů, jimiž jedná a uskutečňuje svou vůli,
  - právní subjektivita (vystupování v právních vztazích svým jménem),
  - právotvorba – vydávání právních předpisů (právní základ obce),
  - vlastní majetek a hospodaření podle vlastního rozpočtu (ekonomický základ obce).
- (Koudelka, 2007, s. 94)

K 1. 1. 2013 je evidováno na území České republiky celkem 6253 obcí, přičemž tento stav má rostoucí charakter. Např. v roce 1990 jich bylo evidováno pouze 4100. V následujícím grafu je znázorněn vývoj počtu obcí ve vybraných letech.

Obrázek 1 - Vývoj počtu obcí k 1. 1.

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Další tabulka ukazuje počet obcí podle počtu obyvatel k 1. 1. 2012 a procentní podíl z celkového počtu 6 251 obcí. Vidíme, že největší zastoupení mají malé obce do 199 obyvatel, zatímco nad 100 000 obyvatel je v České republice pouze 5 obcí.

Velikost obce dle obyvatel	Počet obcí k 1. 1. 2012	podíl k celkovému počtu obcí v %
do 199	1 468	23,48
200 – 499	2 017	32,27
500 – 999	1 366	21,86
1 000 - 1 999	727	11,63
2 000 – 4 999	400	6,40
5 000 – 9 999	142	2,27
10 000 – 19 999	68	1,09
20 000 – 49 999	42	0,67
50 000 – 99 999	16	0,26
nad 100 000	5	0,08

Tabulka 1 - Počet obcí dle obyvatel k 1. 1. 2012

Zdroj: Český statistický úřad, 2012, a vlastní výpočty

1.1.1 Výkon samostatné a přenesené působnosti obce

Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny státu, krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce. (Koudelka, 2007, s. 124).

Koudelka (2007, s. 124) uvádí nejdůležitější činnosti spadající do samostatné působnosti obce. Patří sem především:

- hospodaření obce,
- nabývání, zcizení a zatěžování majetku obce,
- poskytování a přijímání půjček.

Do samostatné působnosti náleží v našem právním řádu věci samosprávy ve smyslu čl. 104 odst. 2 Ústavy. Ústava sice stanoví právo územních samosprávných celků na samosprávu, zakládá jejich právní subjektivitu, počítá s tím, že samosprávné celky mají vlastní majetek a hospodaří s ním, z Ústavy rovněž vyplývá demokratické ustanovování zastupitelstev územních samosprávných celků ve volbách, konkrétní rozsah věcí samosprávy však Ústava nevymezuje, to ponechává běžnému zákonodárství. (Kopecký, 2010, s. 173)

V případě přenesené působnosti vykonává samosprávný celek záležitosti jiného nositele správy – státu. Záležitosti řazené do přenesené působnosti mají pro obce povahu povinnosti. (Kopecký, 2010, s. 191)

Přenesená působnost je tedy okruhem záležitostí, které vykonávají orgány obce jménem státu, nikoli jménem svým. Za kvalitu výkonu této působnosti též vůči veřejnosti odpovídá stát, který ji orgánům obce svěřil. Proto také musí orgány obce při výkonu této cizí (státní) působnosti respektovat vůli toho, kdo jim ji svěřil. Při výkonu přenesené působnosti orgány obce neformulují vůli obce, leč státu, a činí tak nikoli jménem obce, ale přirozeně jménem státu. Proto též není možné, aby pravomoc k realizaci této působnosti uplatňovaly ty orgány obce, které jsou vytvářeny vůli občanů (členů obce jako korporace) formou voleb; členům zastupitelstva je až na výjimky přístup do této části působnosti obce odepřen. (JURIŠTIC.CZ, ©1999).

Přenesenou působnost obce vykonávají pro stát výhradně obecní úřad a tzv. zvláštní orgány. Jako výjimka přísluší radě obce nepatrná část přenesené působnosti, a to vydávání nařízení obce. Za dodržení zvláštních zákonných podmínek a s výslovným souhlasem

státu může starosta některou část přenesené působnosti svěřit k výkonu komisi rady. (JURIŠTIC.CZ, ©1999)

1.1.2 Pojetí samosprávy obce

Samospráva společně se státní správou tvoří dva subsystémy správy veřejné. V rámci státní správy deleguje pravomoci na obec stát, v případě samosprávy spravuje obec své záležitosti samostatně.

Kopecný (2010, s. 97) ve své knize vymezuje samosprávu jako ústavou a zákony stanovený okruh úkolů veřejné správy, jejichž vykonávání vlastním jménem je svěřeno samosprávné korporaci odlišné od státu. Nositel samosprávy není při jejím výkonu podřízen orgánům státu, státu přísluší pouze právní dozor nad jednáním samosprávným korporací. Samospráva je projevem decentralizace státní správy.

Je třeba rozlišovat dvě základní pojetí samosprávy – politické a právní. Politické pojetí samosprávy vyjadřuje spoluúčasť občanů ve veřejné správě. Naproti tomu právní pojetí samosprávy znamená, že výkon veřejné správy přísluší subjektu odlišnému od státu, samospráva se uskutečňuje relativně nezávisle na státní správě. (Kopecný, 2010, s. 94-95)

Obec jako základní stupeň územní samosprávy je ze zákona vybavena nezávislými kompetencemi, pravomocemi a odpovědností při zajišťování úkolů, které jsou jí ústavou a zákony svěřeny. (Peková, 2011, s. 47)

1.1.3 Orgány obce

Ústava ČR v čl. 101 vymezuje jako orgán obce pouze zastupitelstvo. (Česko, 1993, s. 15)

Výše uvedený čl. 101 Ústavy stanoví, že obec je samostatně spravována zastupitelstvem, z čehož by bylo možné dovodit, že v oprávnění zastupitelstva může být rozhodování o všech záležitostech obecní samosprávy. (Kopecný, 2010, s. 226)

Zákon o obcích rozlišuje zastupitelstvo obce, radu obce, starostu, obecní úřad a zvláštní orgány obce. (Česko, 2000, s. 1739)

Zastupitelstvo obce je kolektivním orgánem složeným z členů volených v přímých volbách občany obce. Obecní zřízení neurčuje přesný počet členů, kolik by mělo obecní zastupitelstvo mít, ale upravuje pouze minimální a maximální počet členů v závislosti na počtu obyvatel obce. (Kopecný, 2010, s. 225)

Následující tabulka ukazuje, jakým způsobem se mění počet zastupitelů v závislosti na počtu obyvatel v obci.

Počet obyvatel obce	Počet členů zastupitelstva
do 500	5 – 15
501 – 3 000	7 – 15
3 001 – 10 000	11 – 25
10 001 – 50 000	15 – 35
50 001 – 150 000	25 – 45
nad 150 000	35 – 55

Tabulka 2 Počet zastupitelů v obcích

Zdroj: Koudelka, 2007, s. 170 – 171

§ 84 a § 85 zákona 128/2000 Sb., o obcích uvádí konkrétní vymezení pravomocí zastupitelstva obce, přičemž zmíněný § 85 vyjmenovává důležité úkony v majetkoprávní oblasti, kde patří rozhodování o:

- nabytí a převodu nemovitých věcí včetně vydání nemovitostí podle zvláštních zákonů, převod bytů a nebytových prostorů z majetku obce,
- poskytování věcných a peněžitých darů fyzickým osobám v hodnotě nad 20 000 Kč,
- bezúplatném převodu movitých věcí včetně peněz věnovaných tuzemským právnickým a fyzickým osobám na vědu, výchovu a vzdělání, na humanitární, sociální, zdravotnické a ekologické účely, protidrogové aktivity, prevenci kriminality a na podporu rozvoje kultury, tělesné výchovy a sportu ve výši nad 20 000 Kč,
- peněžitých i nepeněžitých vkladech do svazků obcí,
- vzdání se práva a prominutí pohledávky vyšší než 20 000 Kč,
- zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě vyšší než 20 000 Kč,
- dohodě o splátkách s lhůtou splatnosti delší než 18 měsíců,
- bezúplatném postoupení pohledávek,
- uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru nebo půjčky, o poskytnutí dotace, o převzetí dluhu, o převzetí ručitého závazku, o přistoupení k závazku a smlouvy o sdružení,
- zastavení nemovitých věcí a zřízení věcného břemene na těchto věcech,
- emisích komunálních obligací. (Česko, 2000, s. 1751)

Dalším orgánem je rada obce, která je orgánem výkonným a ze své činnosti se zodpovídá zastupitelstvu. Je tvořena starostou, místostarostou a dalšími členy volenými z řad členů zastupitelstva. Počet členů musí být lichý a skládá se z 5 až 11 členů. Rada se nevolí v obcích s méně než 15 zastupiteli. Obec navenek zastupuje starosta, který je volen z řad členů zastupitelstva a z výkonu své funkce se zastupitelstvu zodpovídá. Starostu zastupuje místostarosta, i ten je volen a zodpovídá se zastupitelstvu obce. (Lajtkepová, 2009, s. 106)

Jako své poradní a iniciativní orgány může zřídit rada komise. Svá stanoviska a náměty předkládá komise radě. Komise se usnáší většinou hlasů všech svých členů, jejich počet stanoví rada. (Koudelka, 2007, s. 214)

1.2 Majetek územních samosprávných celků

Územní samospráva tradičně vlastní movitý i nemovitý majetek, který využívá k zabezpečování veřejných statků i k podnikání, záleží na struktuře majetku. Majetek je důležitý i pro posuzování bonity a ratingu. Mezi obcemi jsou rozdíly v objemu a struktuře vlastněného majetku. (Peková, 2011, s. 563)

V platné právní úpravě neexistuje žádný „obecný“ výčet součástí majetku územních samosprávných celků. Je proto třeba i zde vycházet ze zásady, že principiálně nelze územnímu samosprávnému celku upřít právo na žádný druh majetku. Majetkem daného celku jsou tedy věci, byty a nebytové prostory, které celek vlastní, ideální části věcí, bytů a nebytových prostor, které spoluvlastní, majetková práva (zejména pohledávky), která vznikla z činnosti celku, tj. jeho orgánů, jakož i jeho organizačních složek, anebo souvisejí s hmotným majetkem, který celek vlastní či spoluvlastní, a také jiné majetkové hodnoty, které vznikly z činnosti celku, jakož i činnosti jeho organizačních složek, anebo souvisejí s hmotným majetkem, který celek vlastní či spoluvlastní. (Havlan, 2011, s. 44-45)

Havlan (2011, s. 45) ve své knize dále uvádí, že územní samosprávný celek využívá svůj majetek zejména k plnění svých funkcí a úkolů a obecně tedy pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, přičemž při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Platí, že celek, pokud jde o jeho konkrétní majetek, není v podstatě omezen ničím jiným než platným nabytím tohoto majetku. Na druhé straně však autor uvádí, že každý územně samosprávný celek by měl mít tolik majetku a v takovém rozsahu, druhu a kvalitě, který mu umožní řádně a efektivně plnit jeho funkce a úkoly, potažmo poskytovat občanům a jiným subjektům služby, k nimž je povinen.

1.2.1 Členění majetku

Na vymezení majetku odkazuje § 118 ObčZ, který říká, že předmětem občanskoprávních vztahů jsou věci, a pokud to jejich povaha připouští, práva nebo jiné majetkové hodnoty; předmětem občanskoprávních vztahů mohou být též byty nebo nebytové prostory. (Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů).

Právě tento text je třeba mít za jakési obecné vymezení pojmu majetek v našem právním řádu. Majetek tedy rozlišujeme na hmotný a nehmotný. (Havlan et al., 2008, s. 59)

Do hmotného majetku patří:

- nemovitosti (pozemky, budovy, dopravní cesty apod.),
- movité věci (vnitřní zařízení budov, stroje, přístroje apod.),
- majetková práva a pohledávky,
- peněžní prostředky, tj. hotovosti a vklady na účtech u peněžního ústavu,
- cenné papíry.

Do nehmotného majetku můžeme zařadit např. software apod. (Peková, 2011, s. 553 – 554)

Jako nemovitosti vymezuje § 119 ObčZ pozemky a stavby spojené se zemí pevným základem. (Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů).

Pojem movitých věcí není v ObčZ tzv. pozitivně vymezen, lze si o nich udělat vcelku jasnou představu, a to jako o věcech, s kterými lze pohybovat z místa na místo, aniž by to mělo zásadní vliv na jejich podstatu. Jako nemovitost jsou označeny všechny ostatní věci, které nejsou nemovitostmi. (Havlan et al., 2008, s. 61)

Z účetního hlediska se majetek člení na:

- dlouhodobý majetek tzv. stálá aktiva, který se dále člení na:
  - dlouhodobý hmotný majetek s dobou použitelnosti delší než 1 rok a vyšší cenou, v ČR nad 40 000 Kč (nemovitosti – budovy, pozemky aj., movitosti – kulturní movité památky, sbírky aj.),
  - dlouhodobý nehmotný majetek s dobou použitelnosti delší než 1 rok a vyšší cenou, v ČR nad 60 000 Kč (např. software),

- dlouhodobý finanční majetek (např. obligace, střednědobé a dlouhodobé cenné papíry aj.)
- krátkodobý majetek, který se spotřebovává najednou, resp. v průběhu rozpočtového roku. Jedná se o krátkodobá aktiva, oběžný majetek, oběžná aktiva. Může se jednat např. o:
  - zásoby,
  - peněžní prostředky v hotovosti, na účtech, šeky apod.,
  - krátkodobý finanční majetek, krátkodobé cenné papíry s krátkodobou likviditou apod.,
  - pohledávky z obchodního styku (např. za vyfakturované služby) a ostatní (např. vůči zaměstnancům)
  - přechodná aktiva související s časovým rozlišením (náklady příštích období, příjmy příštích období), kurzovními aktivními rozdíly apod. (Peková, 2011, s. 553 – 555)

1.2.2 Způsoby nabývání majetku

Územní samosprávné celky jako PO mohou nabývat majetek různými způsoby úplatného nebo bezúplatného nabytí podle obecných právních úprav, s některými odchylkami vyplývajícími z veřejnoprávního charakteru těchto právních subjektů. Nabytí vlastnického práva k věcem může docházet odvozeným způsobem smluvním převodem vlastnictví z vůle předchozího vlastníka, nebo původním nabytím buď věci, která dosud nebyla předmětem vlastnického práva, nebo věci, která sice byla ve vlastnictví někoho jiného, ale na nabyvatele přechází jinak než z vůle dosavadního vlastníka, nikoli smlouvou. (Kopecký, 2010, s. 262)

K převodu vlastnického práva může docházet bezúplatným způsobem (darovací smlouva) nebo úplatným způsobem (kupní smlouva). (Kopecký, 2010, s. 262 – 263)

Je-li majetek nabýván smlouvou, měla by být smlouva zásadně písemná. Výjimku by mohlo představovat zejména běžné nabývání movitých věcí v obchodě či na základě dodávek podložených obchodními smlouvami. (Havlan et al., 2008, s. 68)

Nejčastějším způsobem nabytí vlastnického práva je nabývání kupní smlouvou. Zde je nutné rozlišit, zda se jedná o věci movité či nemovité. Pokud se jedná o věci movité, na-

bývá se vlastnické právo zásadně převzetím věci, pokud není právním předpisem stanoveno jinak, nebo pokud se jinak nedohodnou samotní účastníci transakce. Účastníci smlouvy si ale mohou sjednat i tzv. výhradu vlastnictví, kdy vlastnické právo k věci vzniká až úplným zaplacením kupní ceny. (BusinessInfo.cz, ©1997 - 2013)

U nemovitostí, které jsou předmětem evidence v katastru nemovitostí, se vlastnické právo nabývá vkladem do příslušného katastru, není - li zákonem stanoveno jinak. V tomto případě musí mít smlouva o převodu nemovitosti písemnou formu a podpisy účastníků smlouvy musí být na téže listině. V případě nemovitostí, které nejsou předmětem evidence v katastru nemovitostí, nabývá se vlastnické právo dnem účinnosti dané kupní smlouvy. I zde je nutná písemná forma, rovněž podpisy účastníků musí být na téže listině. (BusinessInfo.cz, ©1997 -2013)

Při nabytí vlastnického práva darovací smlouvou dárce něco bezplatně přenechává nebo slibuje bezplatně něco přenechat obdarovanému, a ten dar nebo slib budoucího obdarování přijímá. Jedná se o dvoustranný právní úkon, obdarovaný musí se svým obdarováním souhlasit (tím se obdarovaný chrání před nežádoucím darováním). Je-li předmětem daru nemovitost, musí být smlouva písemná, v případě movitých věcí je písemná forma vyžadována v případě, kdy nedojde k odevzdání a převzetí věci při darování. (BusinessInfo.cz, ©1997 -2013)

U bezúplatného nabytí majetku by měla dostatečně jasně a konkrétně vyplynout odůvodněnost nabytí. Mělo by být hodnocení účelnosti a efektivnosti nabytí daného majetku a způsob jeho využití, včetně zvážení případných negativ. (Havlan et al., 2008, s. 69)

Při úplatném smluvním nabývání existuje základní pravidlo, že za úplatu lze nabývat pouze majetek, který obec využívá k plnění svých funkcí a úkolů. Klíčovou otázkou úplatného smluvního nabývání majetku představuje cena. Měla by platit zásada, že cenu lze sjednat zásadně jen do výše rovnající se ocenění tohoto majetku podle zvláštního předpisu, kterým je zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku. (Havlan et al., 2008, s. 70)

Uvedené způsoby nabývání a podmínky vlastnictví upravuje § 132, 133 a 628 ObčZ.

Jako další způsoby nabývání majetku, tj. mimosmluvní nabývání uvádí Havlan (2008, s. 93 – 104) nabývání zákonem, nabývání na základě zákona, nabývání děděním ze závěti a nabývání rozhodnutím příslušného orgánu.

Nabýt majetek může obec také veřejnou zakázkou podle zákona 137/2006 Sb., o VZ.

§ 7 zde popisuje veřejnou zakázku jako zakázku realizovanou na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací. Veřejná zakázka, kterou je zadavatel povinen zadat podle tohoto zákona, musí být realizována na základě písemné smlouvy. (Česko, 2006, s. 1653)

Zadavatelem se v tomto případě rozumí podle § 2 veřejný, dotovaný a sektorový dodavatel, tedy ČR, SPO a územní samosprávný celek nebo příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek. (Česko, 2006, s. 1650)

Zadavatel je povinen při postupu podle tohoto zákona dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. (Česko, 2006, s. 1653)

1.3 Veřejné vlastnictví

Havlan (2011, s. 11) definuje veřejné vlastnictví jako vlastnictví, jehož subjektem je subjekt veřejné povahy (tedy územní samosprávný celek, ale také např. stát, subjekt zájmové samosprávy aj.) a jehož předmětem je veřejná věc v širokém smyslu, čili věc určená k veřejným účelům. Podotýká však, že ona „věc“, může být opravdu předmětem vlastnického práva, neboť existují materiální statky, které nejsou způsobilé být předmětem vlastnického práva (např. ovzduší).

Veřejné, stejně jako soukromé vlastnictví je upraveno občanským zákoníkem, kde § 123 uvádí, že vlastník je oprávněn předmět svého vlastnictví držet, užívat, požívat jeho plody a užitky a nakládat s ním. (Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů).

Za nejdůležitější zde považuji klíčové slovo „oprávněn“. Je tedy zřejmé, že zákon uvádí pouze práva a blíže nespecifikuje konkrétní povinnosti vlastníka věci.

2 HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM OBCÍ

2.1 Základní povinnosti při hospodaření

Každý územně samosprávný celek, tedy i obec má povinnost se svým majetkem hospodařit tak, aby byla dodržena účelnost, hospodárnost a efektivita hospodaření.

Uvedené zásady jsou založeny na principu 3E a jejich význam lze interpretovat následovně:

- Economy (hospodárnost) – co nejnížší vynaložení prostředků při dodržení odpovídající kvality.
- Effectiveness (účelnost) - konání jen takových věcí, které skutečně měly být provedeny = kritérium účelovosti.
- Efficiency (efektivita) – účinnost, efektivnost vyjadřující míru dosahovaných výsledků. (Otrusínová, Kubíčková, 2011, s. 8)

Podle mého názoru se jedná o nejdůležitější zásadu při hospodaření, protože na ní závisí finanční řízení a celkové hospodaření obce, která při dodržení nebo naopak porušení výše uvedeného principu končí s přebytkem, resp., v horším případě, ve ztrátě, která s sebou může nést negativní důsledky v podobě zadluženosti a následné nutnosti využití cizích zdrojů. Tato skutečnost často zapříčiní ohrožení samotného chodu obce.

2.1.1 Povinnost vést majetek v evidenci

Povinnost evidovat majetek se obvykle rozumí povinnost vést jej v účetnictví. Zásadní význam má účetní evidence, jakož i evidence nemovitostí. (Havlan et al., 2008, s. 114)

Klíčovým právním předpisem platným pro všechny typy účetních jednotek je zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. (Havlan et al., 2008, s. 115)

§ 7 zákona o účetnictví stanoví, že účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem. (Česko, 1991, s. 2803)

Havlan (2008, s. 117) konstatuje, že bez úplného a včasného evidování majetku v účetnictví nemůže mít obec přehled o množství, skladbě a využití prostředků, které mají sloužit k plnění jejich úkolů.

Další z povinností obce je evidence nemovitého majetku v katastru nemovitostí. Platná právní úprava evidence nemovitostí je založena na třech vzájemně úzce souvisejících zákonech, kterými jsou zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, dále zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem a zákon č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech, všechny zákony ve znění pozdějších předpisů. (Havlan et al., 2008, s. 129 – 130)

2.2 Nakládání s obecním majetkem

Nakládání s obecním majetkem blíže upravuje § 38 - § 45 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Obec vede evidenci svého majetku. (Česko, 2000, s. 1743)

Důležitá je také § 39, který ukládá obci povinnost v případě prodeje, směny nebo darování nemovitého majetku, pronájmu nebo poskytnutí jako výpůjčku zveřejnit po dobu nejméně 15 dnů před projednáním v orgánech obce vyvěšením na úřední desce obecního úřadu, aby se k němu mohli zájemci vyjádřit a předložit své nabídky. Záměr může též obec zveřejnit způsobem v místě obvyklým. Pokud obec záměr nezveřejní, je právní úkon od počátku neplatný. (Česko, 2000, s. 1743 – 1744)

Jako jiný způsob zveřejnění záměru může obec zvolit například obecní zpravodaj nebo vlastní internetové stránky.

2.3 Odpovědnost a kontrola při hospodaření s majetkem územně samosprávných celků

Kontrolu hospodaření územně samosprávných celků upravuje v ČR zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. § 3 zmíněného zákona vymezuje finanční kontrolu jako součást systému finančního řízení zabezpečujícího hospodaření s veřejnými prostředky. Tvoří ji systém finanční kontroly vykonávané kontrolními orgány, systém finanční kontroly vykonávané podle mezinárodních smluv a vnitřní kontrolní systém v orgánech veřejné správy. (Česko, 2001, s. 7265)

Hlavními cíli finanční kontroly je prověřovat:

- dodržování právních předpisů a opatření přijatých orgány veřejné správy v mezích těchto předpisů při hospodaření s veřejnými prostředky k zajištění stanovených úkolů těmito orgány,
- zajištění ochrany veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům způsobeným zejména porušením právních předpisů, neekonomickým, neúčelným neefektivním nakládáním s veřejnými prostředky nebo trestnou činností,
- včasné a spolehlivé informování vedoucích orgánů veřejné správy o nakládání s veřejnými prostředky, o prováděných operacích, o jejich průkazném účetním zpracování za účelem účinného usměrňování činnosti orgánů veřejné správy v souladu se stanovenými úkoly,
- ekonomický, efektivní a účelný výkon veřejné správy (Česko, 2001, s. 7265 – 7266)

Podle Havlana (2011, s. 129) je předmětem kontroly dodržování povinností při hospodaření s majetkem veřejného subjektu. Kontrola by měla být zaměřena na povinnosti, které jsou stanoveny v právních předpisech i v předpisech vnitřních. Jde především o majetko-právní ustanovení v zákonech upravujících postavení, strukturu, pravomoc, působnost, způsob jednání aj.

Ministerstvo financí jako ústřední správní úřad pro finanční kontrolu metodicky řídí a koordinuje výkon finanční kontroly ve veřejné správě. (Česko, 2001, s. 7267)

3 FINANČNÍ SYSTÉM ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

3.1 Územní rozpočet

Rozpočet obce je decentralizovaný peněžní fond, kde se soustřeďují různé druhy veřejných příjmů, rozdělují se a využívají na financování statků a služeb veřejného sektoru. Rozpočet je rovněž bilancí, která porovnává příjmy a výdaje za sledované období, ekonomickým nástrojem k prosazování cílů obecní politiky. Rozpočet je i toková veličina, kdy během celého rozpočtového období postupně přicházejí příjmy na příjmový účet rozpočtu a postupně se výdaji uhrazují vznikající potřeby. Rozpočet je zároveň finanční plán, kdy obec podle schváleného rozpočtu hospodaří v průběhu rozpočtového období. (Wokoun et al., 2008, s. 293 – 294)

Územní rozpočet je páteří finančního systému jednotlivých subjektů územní samosprávy. Finanční systém na úrovni územní samosprávy je nedílnou součástí celkového finančního systému v zemi. Územní rozpočty jsou součástí rozpočtové soustavy. (Peková, 2011, s. 206)

Peková (2011, s. 206 – 207) dále upozorňuje, že sestavování územního rozpočtu a hospodaření podle něho v průběhu rozpočtového období je na každé úrovni územní samosprávy pro jednotlivé subjekty územní samosprávy ze zákona povinné.

Rozpočet obcí ovlivňuje míru finanční soběstačnosti danou poměrem vlastních příjmů k celkovým příjmům rozpočtu, je základem finančního hospodaření. (Wokoun et al., 2008, s. 236)

V rozpočtovém plánování se stále více klade důraz nejenom na roční rozpočet, ale i na kratší rozpočtové plánování v průběhu rozpočtového období a zejména pak na víceletý rozpočtový výhled, který vyžaduje i zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. (Peková, 2011, s. 404)

Zákon 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů v § 3 definuje rozpočtový výhled jako pomocný nástroj územního samosprávného celku, který slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. (Česko, 2000, s. 3557)

3.2 Mimorozpočtové fondy

Podle zákona č. 250/2000 Sb., je v pravomoci zastupitelstva obce zřizovat mimorozpočtové fondy, které mohou být účelové i neúčelové. Účelové fondy jsou však zřizovány častěji a sledují přímou vazbu na financování určitých potřeb. Výhodou mimorozpočtových fondů je skutečnost, že na rozdíl od územních rozpočtů naspořené finanční prostředky na konci rozpočtového období nepropadají a lze je převést do následujícího roku. Specifickým fondem je fond rezerv a rozvoje, ve kterém je možno vytvářet prostředky na financování investic nebo například neplánovaných potřeb. (Provazníková, 2009, s. 75)

Provazníková (2009, s. 75) upozorňuje i na nevýhodu využívání příliš velkého počtu mimorozpočtových fondů, která spočívá v omezení volnosti výkonných a volených orgánů v rozhodování o použití finančních prostředků podle okamžité situace, která se může v průběhu rozpočtového období měnit. Ztrácí se tak přehlednost a transparentnost financování na úrovni územní samosprávy.

3.3 Bilance

Prioritním cílem každé obce je vyrovnané hospodaření, které lze vyjádřit jako $P = V$. V případě přebytkového rozpočtu platí $P > V$. V situaci, kdy $P < V$ hovoříme o schodkovém rozpočtu.

Příjmy a výdaje územního rozpočtu se třídí podle závazné rozpočtové skladby. Umožňuje rozdělení rozpočtu na běžný a kapitálový rozpočet, resp. Běžnou a kapitálovou část rozpočtu, v rámci tzv. druhového hlediska třídění. To je důležité pro rozpočtové analýzy a rozpočtové plánování. (Wokoun et al., 2008, s. 241).

Běžný rozpočet je bilance běžných příjmů a běžných výdajů, z nichž většina se pravidelně každoročně opakuje, vztahující se k rozpočtovému roku. Nicméně některé běžné příjmy a výdaje mají charakter nahodilých, neopakujících se příjmů a výdajů. Běžnými příjmy se financují neinvestiční (provozní) potřeby prostřednictvím běžných výdajů (neinvestičních, provozních). (Wokoun et al., 2008, s. 241)

Wokoun (2008, s. 242) dále zdůrazňuje nutnost sestavování vyrovnaného, resp. přebytkového běžného rozpočtu, neboť dlouhodobě schodkový rozpočet je nežádoucí a je nutné analyzovat příčiny schodkovosti.

Strukturu příjmů a výdajů běžného rozpočtu zobrazuje uvedené schéma.

Příjmy:	Výdaje:
Daňové:	- Všeobecné veřejné služby (veřejná správa...)
- Svěřené daně	- Veřejný pořádek (policie, hasiči...)
- Sdílené daně	- Vzdělání
- Místní (a regionální daně)	- Péče o zdraví
- Správní poplatky (daně)	- Bydlení
Nedaňové:	- Komunální služby
- Uživatelské poplatky za služby	- Na podnikání
- Příjmy z pronájmu majetku	- Ostatní běžné výdaje (nahodilé, placení pokuty...)
- Příjmy od vlastních neziskových organizací	- Placené úroky
- Zisk z podnikání	- Běžné dotace jiným rozpočtům (např. sdružování prostředků na společné zabezpečování veřejných statků)
- Ostatní	
Přijaté transfery:	
- Běžné dotace ze státního rozpočtu	
- Běžné dotace ze státních fondů	
- Od územních rozpočtů	
- Ostatní běžné příjmy (nahodilé, přijaté dary apod.)	
(Saldo – přebytek)	(Saldo – schodek)

Obrázek 2 Schéma příjmů a výdajů běžného rozpočtu

Zdroj: Wokoun et al., 2008, str. 242

3.4 Rozpočtová skladba

Rozpočtovou skladbou rozumíme veškeré příjmy a výdaje v územním rozpočtu. Jejich systematické, jednotné a přehledné třídění umožňuje zabezpečit jednotnost a přehlednost rozpočtů a mimorozpočtových fondů v rozpočtové soustavě, analyzovat příjmy a výdaje v rozpočtové soustavě, agregovat, sumarizovat příjmy a výdaje za celou rozpočtovou soustavu s využitím konsolidace, která umožňuje eliminovat riziko několikanásobného načítání určité operace. Dále rozpočtová skladba umožňuje zajistit potřebné informace a jejich využití v rozpočtové politice a propojení na účtování peněžních operací. (Wokoun et al., 2008, s. 245)

Každé třídění příjmů a výdajů územních rozpočtů musí respektovat zásadu jednotnosti a závaznosti, zásadu dlouhodobé stability třídění, zásadu srozumitelnosti a zásadu kompatibility s mezinárodními účetními a statistickými standardy. (Wokoun et al., 2008, s. 246)

3.5 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces představuje činnost orgánů, a to jak volených, tak výkonných, spojenou se sestavením návrhu územního rozpočtu, s jeho schválením a realizací během rozpočtového období, průběžnou a následnou kontrolu jeho plnění. Rozpočtový proces zpravidla zahrnuje dobu 1,5 – 2 roky. (Wokoun et al., 2008, s. 258)

Etapy rozpočtového procesu:

- sestavení návrhu územního rozpočtu zodpovědným výkonným orgánem,
- projednání a schválení návrhu územního rozpočtu voleným orgánem a poradními orgány,
- plnění územního rozpočtu, za které zodpovídají výkonné orgány a případné změny rozpočtu, které doporučují výkonné orgány a schvalují volené orgány,
- průběžná kontrola plnění výkonnými orgány, ale i volenými orgány,
- sestavení přehledu o skutečném vývoji plnění územního rozpočtu za uplynulé rozpočtové období. (Wokoun et al., 2008, s. 258 – 259)

Každý rozpočtový proces se musí řídit podle rozpočtových zásad, mezi které patří každoroční sestavování a schvalování územního rozpočtu příslušného subjektu územní samosprávy. Není-li rozpočet schválen před začátkem rozpočtového období, hospodaří územní samospráva až do schválení rozpočtu podle rozpočtového provizoria, buď podle skutečnosti stejného období v předchozím rozpočtovém období, nebo podle plánovaného rozpočtu. Další důležitou zásadou je reálnost a pravdivost rozpočtu, úplnost a jednotnost, dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu, hospodárnost a efektivnost, finanční kontrola a účetní audit. (Peková, 2011, s. 213)

O průběžném i následném plnění rozpočtu by měla být podrobně informována veřejnost, např. zveřejněním na úřední desce obce, na veřejných jednáních zastupitelstva, nebo v místním časopise. Poskytování informací finanční povahy je jedna z nejdůležitějších oblastí komunikace orgánů obce se svými občany. (Wokoun et al., 2008, s. 261)

3.6 Finanční analýza

Finanční analýza je významná pro zkvalitnění finančního rozhodování na úrovni každého subjektu územní samosprávy, je důležitým nástrojem řízení. (Peková, 2011, s. 232)

Hlavní oblasti finanční analýzy jsou:

- běžná část rozpočtu, soustřeďuje se na:
  - analýzu hospodaření v běžné části rozpočtu podle jednotlivých běžně se opakujících příjmů a výdajů, včetně analýzy podílu obligatorních výdajů, analýzu náhodných příjmů a výdajů, analýzu faktorů ovlivňujících běžné příjmy a výdaje, tendencí ve vývoji běžných příjmů a výdajů, míra jejich stability v čase,
  - analýzu druhů příjmů a výdajů se zvláštním zřetelem na to, které z nich může daný subjekt územní samosprávy svým rozhodnutím ovlivnit, a které nikoliv,
  - analýzu finanční nezávislosti,
  - analýzu salda běžného rozpočtu,
  - analýzu dosahovaných úspor,
  - analýzu efektivnosti výdajů,
  - analýzu zajišťování a financování oprav a údržby, efektivnost a hospodárnost při zajišťování oprav a údržby,
  - analýzu vytváření a využití rezerv,
- kapitálová část rozpočtu, analýza struktury příjmů a výdajů této části rozpočtu, dodržování rozpočtových nákladů na investice
- analýza využívání návratných příjmů, únosná výše dluhové služby, tzn.:
  - analýza dluhů, jejich struktury z věcného i časového hlediska, důvody využití návratných příjmů, způsob umořování dluhů,
- analýza hospodaření s majetkem, způsob jeho využívání. (Peková, 2011, s. 232-233)

Hlavní oblasti finanční analýzy v municipální sféře je tedy možné vymezit takto:

- běžné hospodaření,
- investiční činnost a její financování,
- hospodaření s majetkem. (Otrusínová, Kubíčková, 2011, s. 86)

Základními zdroji dat pro finanční analýzu jsou účetní výkazy:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,

- výkaz cash flow,
- výkaz o změnách ve vlastním kapitálu,
- účetní závěrka doplněná přílohou. (Otrusínová, Kubičková, 2011, s. 89)

Pro analýzu hospodaření obcí, která je uvedena v praktické části této práce, použijí vybrané ukazatele, které poskytnou důležité informace o celkové finanční situaci obcí.

3.6.1 Ukazatel běžné likvidity

Ukazuje, kolikrát jsou oběžná aktiva vyšší než krátkodobé závazky. To znamená, kolikrát je podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil všechna oběžná aktiva na peníze.

Běžná likvidita = oběžná aktiva/krátkodobé závazky

Doporučené hodnoty pro běžnou likviditu jsou 1,8 – 2,5. (Scholleová, 2012, s. 177)

3.6.2 Ukazatel celkové zadluženosti

Dluhem obce rozumíme sumu jejích závazků vůči svým věřitelům a okolním subjektům. Výše dluhu je pouze částečnou informací, nevypovídá o tom, jak budou další vydání zatěžovat obecní rozpočet či další rozvojové aktivity obce. Cílem každé obce i města je, aby její dluh byl co nejmenší. Dluh obcí a měst je pořád dluh. Proto je dobré si uvědomit, že ačkoliv by tento dluh měl sloužit k tomu, aby byly vytvořeny lepší podmínky pro život obyvatel v časovém období dříve, než by se tak stalo prostřednictvím úspor. (Analyzuj a proved'.cz, © 2010)

Celková zadluženost = celkové dluhy/celková aktiva

3.6.3 Dluhová služba

Ministerstvo financí vypočítá každé obci definitivní ukazatel dluhové služby. Těm obcím, které překročí stanovenou výši ukazatele dluhové služby ve výši 30 %, tuto skutečnost Ministerstvo financí oznámí dopisem ministra financí s tím, že by měly přijmout taková opatření, aby v příštím období ukazatel dluhové služby nepřekročily. Dluhová služba má vypovídat o výši pravidelně se opakujících příjmů, které obec spotřebovává ke splácení svého dluhu. Ovšem ukazatel má několik omezení (nesleduje „náklady na úvěr“, jeho správu, možné převedení úvěru obcí na jí vytvořenou společnost atd.), i když se MFČR snažilo eliminovat omezení ukazatele tím, že nezavedlo do výpočtu příjmy náhodného cha-

rakteru, stále bychom se měli při finanční analýze řídit i jinými ukazateli, než víceméně tímto. Výsledná hodnota by měla být co nejmenší. (Analyzuj a proved'.cz, © 2010)

3.6.4 Zadluženost na jednoho obyvatele obce

Vydělením celkového dluhu obce počtem obyvatel dostaneme velikost dluhu na 1 obyvatele. Tento ukazatel je používán ke srovnávání dluhu obcí mezi sebou. Pokud tedy chceme srovnávat, měli bychom najít takovou obci, která má podobný počet obyvatel a hlavně je finančně zdravá, tzn. "zvládá svoje finance". (Analyzuj a proved'.cz, © 2010)

Celková zadluženost/1 obyvatel = celkové zadlužení/počet obyvatel v obci

3.6.5 Zlaté bilanční pravidlo

Doporučuje sladit časovou vázanost aktiv a pasiv. Říká, že dlouhodobý majetek by měl být financován z dlouhodobých zdrojů (tj. z vlastního a dlouhodobého cizího kapitálu) a krátkodobý majetek z krátkodobých zdrojů. (Scholleová, 2012, s. 74)

3.7 Finanční plán

Roční rozpočet je významným finančním plánem, podle kterého daný článek územní samosprávy hospodář v průběhu rozpočtového období. Jelikož se během rozpočtového období může skutečné plnění rozpočtu odlišovat od plánovaného, mohou připadat v úvahu i úpravy rozpočtu během rozpočtového období. Rozpočet i jeho možné úpravy schvaluje zastupitelstvo. (Wokoun et al., 2008, s. 251 – 252)

Pro kvalitní finanční plán je nutná kvalita odhadu:

- příjmů rozpočtu, zejména daňových výnosů ze svěřených daní, sdílených daní, místních daní, užitelských poplatků, správních poplatků, dotací,
- výdajů rozpočtu,
- výdajů na financování nových potřeb s ohledem na plánovaný sociálně-ekonomický rozvoj území,
- předpokládaném vývoji inflace a jejího vlivu na příjmy a výdaje,
- nejistot, nenadálých změn rozpočtu. (Wokoun et al., 2008, s. 252 – 253)

Finanční plán představuje nástroj realizace koncepce ekonomického a sociálního rozvoje obce tím, že stanoví priority v poskytování statků, alokuje zdroje mezi různé činnosti obce

tím, že stanoví priority v poskytování statků, alokuje zdroje mezi různé činnosti obce, případně rozhoduje o úrovni zdanění a poplatcích. (Provazníková, 2009, s. 76)

Při sestavování finančního plánu se mohou vyskytnout problémy, mezi které patří především schopnost reálného odhadu, dlouhodobější vyjasnění koncepce vztahů územního rozpočtu k ostatním článkům rozpočtové soustavy a neměnnost principů těchto vztahů a organizační oblast. (Wokoun et al., 2008, s. 253 – 254)

PRAKTICKÁ ČÁST

4 OBEC SLAVKOV

4.1 Základní charakteristika obce

Obec Slavkov se nachází v Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty při hranici se Slovenskem. Od roku 1996 je oblast Bílých Karpat zařazena na seznamu biosférických rezervací UNESCO a od roku 2007 je obec součástí Mikroregionu Bílé Karpaty. (Obec Slavkov, © 2013)

Zastupitelstvo obce má 9 členů a zřizuje dva výbory. Úkolem finančního výboru je provádět kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a plnit další úkoly, jimiž jej pověří zastupitelstvo obce. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce, kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti a plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce. (Obec Slavkov, © 2013)

4.2 Demografický vývoj obyvatel

Demografický vývoj obyvatel k 31. 12. příslušného roku přehledně zobrazuje následující tabulka.

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek celkový	Celkem
2008	5	4	9	17	-7	692
2009	6	10	23	5	14	706
2010	10	14	10	24	-18	688
2011	7	12	10	11	-6	683
2012	6	8	15	14	-1	682

Tabulka 3 Demografický vývoj obyvatel ve Slavkově

Zdroj: Český statistický úřad, © 2013, vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že počet obyvatel se pohybuje v přibližně stejných číslech, výjimku tvoří pouze rok 2009, kdy došlo k nárůstu obyvatel, který byl způsoben především počtem přistěhovalých lidí. Naopak počet vystěhovalých byl v tomto roce nejnižší. Nejvíce dětí se narodilo v roce 2010 a stejně tak v tomto roce bylo nejvíce zemřelých. Od roku 2010 počet obyvatel klesá v důsledku značného množství vystěhovalých lidí.

4.3 Podnikatelské aktivity v obci

V tabulce je zachycena struktura podnikatelských aktivit podle právní formy v obci k 31. 12. 2012.

Druh právní formy	Počet podnikatelských subjektů
Státní organizace	1
Akciové společnosti	1
Obchodní společnosti	10
Družstevní organizace	2
Finanční podniky	0
Živnostníci	103
Samostatně hospodařící rolníci	0
Svobodná povolání	10
Zemědělství podnikatelé	2
Ostatní právní formy	11

Tabulka 4 Podnikatelské aktivity v obci

Zdroj: Český statistický úřad, © 2013

Ve Slavkově sídlí množství obchodních společností, které zaměstnávají nejen místní obyvatelé, ale také lidi z okolních obcí. Mezi významné společnosti patří Kasko spol. s r. o. a Kasko – Formy spol. s r. o., které se zabývají vývojem a vstřikováním plastových výlisků, konstrukcí a výrobou forem a nástrojů. Obě společnosti zaměstnávaly k 31. 12. 2012 442 lidí. (Kasko, © 2013)

5 FINANČNÍ ANALÝZA OBCE SLAVKOV V LETECH 2010 - 2012

Nejdříve se zaměřím na analýzu celkových příjmů a celkových výdajů obce v minulých třech letech. Z tabulky uvedené níže je patrné, že obec hospodařila s kladným výsledkem, a tedy s přebytkem jenom v roce 2011, ve zbývajících letech bylo hospodaření schodkové. Je to dáno především vyšším nárůstem příjmů a také tím, že rok 2011 přinesl pouze drobnější opravy a investice v obci, zatímco v roce 2010 došlo k významnějším investicím např. v podobě vybudování dětského hřiště, opravy chodníků, výměny oken nebo zateplení obecních budov. Na pokrytí těchto výdajů si obec musela vzít úvěr ve výši 1 800 000 Kč. Tento úvěr byl k 10. 2. 2012 splacen. V roce 2012 došlo k realizaci projektu cyklistické stezky na trase Slavkov – Dolní Němčí a k rekonstrukcím obecního majetku, na což si obec vzala úvěr 2 000 000 Kč.

Ještě je třeba dodat, že ve sledovaných letech nebyl ani jednou schválen rozpočet před 1. lednem rozpočtového roku, a tak se rozpočtové hospodaření řídilo pravidly rozpočtového provizoria.

Následující tabulka porovnává příjmy, výdaje a saldo skutečného rozpočtu obce v letech 2010 – 2012.

Rok	2010	2011	2012
Příjmy	7 555	8 766	7 476
Výdaje	9 718	7 077	8 930
Saldo	-2 164	1 689	-1 455

Tabulka 5 Skutečný rozpočet obce (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

Jelikož byl rozpočet v průběhu každého roku upravován, úpravy provedené ve výkaze pro hodnocení plnění rozpočtu, musí být schváleny usnesením zastupitelstva obce. V roce 2010 byl rozpočet upravován dvakrát, v roce 2011 i 2012 byly provedeny celkem 4 úpravy.

Rok	2010	2011	2012
Příjmy	7 544	8 127	7 170
Výdaje	7 544	6 529	7 262
Saldo	0	1 598	- 92

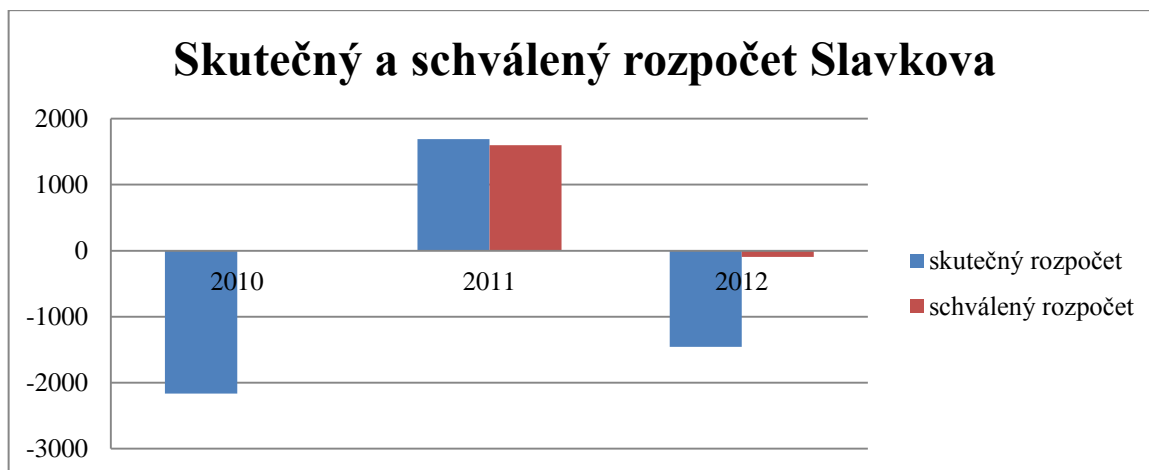
Tabulka 6 Schválený rozpočet obce (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

Rok	2010	2011	2012
Příjmy	7 575	8 793	7 496
Výdaje	9 785	7 148	9 017
Saldo	-2 210	1 645	-1 521

Tabulka 7 Upravený rozpočet obce (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

Obrázek 3 Srovnání schváleného a skutečného rozpočtu

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

Z grafu lze vyčíst, že největší rozdíl mezi schváleným a upraveným rozpočtem přinesl rok 2010, kdy se rozpočet schválený jako vyrovnaný propadl do schodku přes 2 miliony korun. Naopak nejmenší rozdíl lze vypočítat v roce 2011, kdy rozdíl mezi rozpočty činil 91 tisíc korun a je podstatné, že se pohyboval v kladných hodnotách.

5.1 Analýza příjmů

Na příjmové stránce byly zastupitelstvem obce provedeny změny hned několikrát. Vždy se však jednalo o navýšení oproti schválenému rozpočtu.

	2010	2011	2012
Schválený rozpočet	6 858	8 127	7 170
Rozpočet po změně	7 575	8 793	7 496
Skutečný rozpočet	7 555	8 766	7 476

Tabulka 8 Rozpočet příjmů obce (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

Další tabulka ukazuje strukturu jednotlivých položek skutečného rozpočtu.

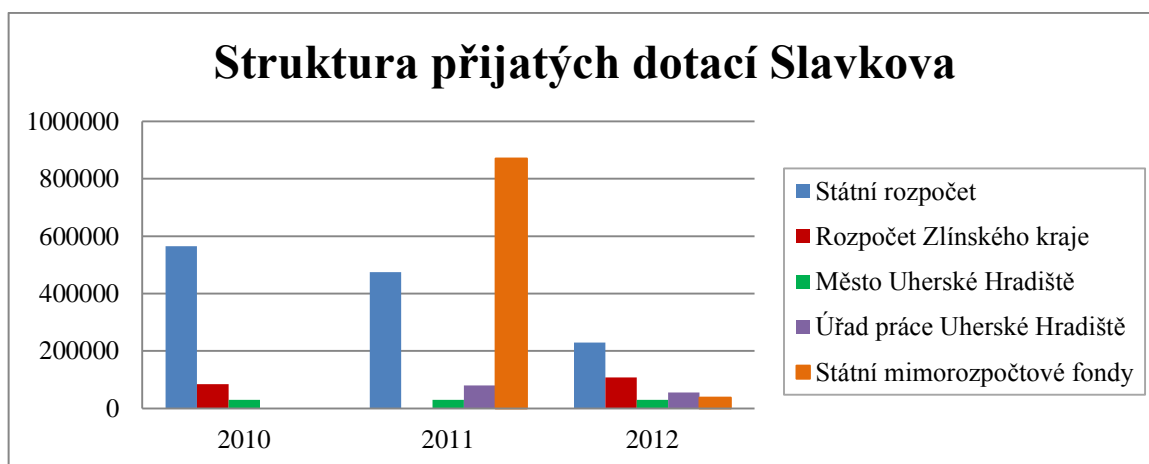
	2010	2011	2012
Kapitálové příjmy	102	153	36
Přijaté transfery	680	1 455	461
Nedaňové příjmy	436	935	465
Daňové příjmy	6 337	6 223	6 514
Celkem	7 555	8 766	7 476

Tabulka 9 Skutečné příjmy obce (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

Nejdůležitější položkou skutečných příjmů obecního rozpočtu tvoří ve všech sledovaných letech daňové příjmy, především daně z příjmu FO a PO, které činí téměř 44 % ze všech daňových příjmů v roce 2012, necelých 42 % v roce 2011 a přes 43 % v roce 2010.

Důležitým zdrojem příjmů pro obec jsou také přijaté transfery. Obec byla nejméně úspěšná v získání dotací v roce 2011, a to především neinvestičních dotací ze státního rozpočtu a SFŽP, kde čerpala nejvyšší částku na realizaci oprav obecních budov (přes 870 000 Kč). Z rozpočtu Zlínského kraje čerpal Slavkov dotace v roce 2010 (částka 84 000 Kč) na opravy budov a v roce 2012 (částka 108 000 Kč), na rekonstrukci chodníků. Více informací o přijatých dotacích ukazuje graf níže.

Obrázek 4 Přehled přijatých dotací

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

5.2 Analýza výdajů

Také na výdajové straně muselo zastupitelstvo učinit v průběhu roku úpravy oproti původně schválenému rozpočtu. Je zajímavé, že v každém roce bylo počítáno s menšími výdaji, než které byly ve skutečnosti.

	2010	2011	2012
Schválený rozpočet	7 544	6 529	7 262
Rozpočet po změnách	9 785	7 148	9 017
Skutečný rozpočet	9 718	7 077	8 930

Tabulka 10 Rozpočet výdajů obce (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

Slavkov vynaložil nejvíce výdajů na běžnou činnost, avšak tuto položku se dařilo obci od roku 2010 snížit a držet v nižších hodnotách. Kapitálové výdaje byli naopak nejvyšší v roce 2012 a představovaly tak přes 34 % celkových výdajů.

	2010	2011	2012
Běžné výdaje	7 154	5 810	5 863
Kapitálové výdaje	2 564	1 266	3 067

Tabulka 11 Struktura skutečných výdajů obce (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

	2010	2011	2012
Služby pro obyvatelstvo	5 406	3 913	3 600
Sociální věci a politika zaměstnanosti	29	31	63
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	1 781	374	2 621
Všeobecná veřejná správa a služby	2 368	2 461	2 450

Zemědělství, lesní hospodář- ství a rybnářství	15	167	75
Bezpečnost státu a právní ochrana	119	131	121
Celkem	9 718	7 077	8 930

Tabulka 12 Skutečné výdaje obce podle skladby rozpočtu (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce

Na výdajích členěných podle rozpočtové skladby se největší měrou podílely výdaje za služby pro obyvatelstvo, které v procentním vyjádření tvořily v roce 2010 a 2011 přes 55 % a v roce 2012 přes 40 % všech obecních výdajů. Ve skupině výdajů služeb pro obyvatelstvo vydala obec nejvíce finančních prostředků za tělovýchovu a zájmovou činnost (v roce 2010 téměř 35 %, v roce 2011 přes 32 %, v roce 2012 taktéž přes 32 % celkových výdajů za služby obyvatelstvu). Další významnou položku v této skupině tvoří výdaje za všeobecnou veřejnou správu a služby, které mají víceméně konstantní charakter.

5.3 Vybrané ukazatele analýzy

Jak již bylo zmíněno v teoretické části této práce, finanční analýza obce je důležitým nástrojem pro posouzení správného hospodaření územního samosprávného celku v určitém čase. K tomu slouží ukazatele analýzy, kterými se budu dále zabývat.

5.3.1 Ukazatel běžné likvidity

	2010	2011	2012
Oběžná aktiva (v tis. Kč)	1 353	867	449
Krátkodobé závaz- ky (v tis. Kč)	1 245	1 189	407
Běžná likvidita	1,1	0,7	1,1

Tabulka 13 Běžná likvidita Slavkova

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování, a vlastní výpočty

Rizikovou hodnotou je u běžné likvidity 1. U oběžných aktiv jsou u tohoto stupně likvidity nejpodstatnější především hotovost a peníze na běžných účtech. Podle tabulky se obec po-

hybovala hlavně v roce 2011 v kritických hodnotách a existovalo tak riziko, že z důvodu nízkých prostředků ztratí schopnost okamžitého splacení svých krátkodobých závazků.

5.3.2 Analýza celkové zadluženosti

	2010	2011	2012
Cizí zdroje (v tis. Kč)	3 133	1 507	2 121
Celková aktiva (v tis. Kč)	105 597	125 824	123 903
Zadluženost v %	3	1,2	1,7

Tabulka 14 Zadluženost Slavkova

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování, a vlastní výpočty

Ve všech letech se zadluženost pohybuje ve velmi malých hodnotách, mírně zvýšené procento představuje pouze rok 2010. Jelikož se míra zadluženosti do 30 % označuje jako nízká, lze tedy v tomto případě konstatovat, že zadlužení obce je minimální.

5.3.3 Dluhová služba

Dluhová služba je důležitý ukazatel při žádání dotací ze státního rozpočtu nebo státních fondů. Je také klíčovým údajem pro banky v případě žádosti o úvěr. Údaje o stavu dluhové služby jsou vždy k 31. 12. příslušného roku.

	Položka	Zdroj	2010	2011	2012
1	Daňové příjmy	Rozpočet	6 337	6 223	6 514
2	Nedaňové příjmy	Rozpočet	436	935	465
3	Přijaté dotace	Rozpočet	680	1 455	461
4	Dluhová základna	ř. 1 + ř. 2 + ř. 3	7 453	8 613	7 440
5	Úroky	Rozpočet	10	0	11
6	Splátky jistiny	Rozpočet	306	0	604
7	Splátky leasingu	Rozpočet	0	0	0
8	Dluhová služba	ř. 5 + ř. 6 + ř. 7	316	0	615

9	Ukazatel dluhové služby v %	(ř. 8 / ř. 4)*100	4,2	0	8,3

Tabulka 15 Dluhová služba Slavkova (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování, a vlastní výpočty

Původní metodika MF ČR, která byla použita při výpočtu, předpokládá maximální možnou hranici ukazatele dluhové služby ve výši 30 %, čemuž se ve sledovaném období žádný z ukazatelů ani zdaleka nepřibližuje. U splatnosti jistiny úvěru z roku 2010 byla schválena usnesením zastupitelstva změna termínu z 31. 12. 2011 na 31. 3. 2012, a tudíž tato skutečnost ovlivnila dluhovou službu v roce 2012, která byla v tomto roce nejvyšší.

5.3.4 Vývoj zadluženosti na jednoho obyvatele obce

Součástí finanční analýzy obce je i zadluženost přepočtená na jednoho obyvatele obce. Tento ukazatel sám o sobě není příliš prokazatelný, v kombinaci s dalšími ukazateli však může o hospodářské situaci mnohé napovědět. Celkovým dluhem se rozumí součet všech krátkodobých a dlouhodobých závazků uvedených v rozvaze a výsledné číslo podělíme počtem obyvatel v daném roce. Jelikož počet obyvatel zůstal téměř neměnný, na celkové zadluženosti měly vliv pouze krátkodobé a dlouhodobé úvěry obce.

Podle výše uvedeného výpočtu byla zadluženost na jednoho obyvatele nejvyšší v roce 2010, kdy byl také nejvyšší i celkový dluh obce. V roce 2011 byl každý obyvateľ Slavkova zatížen dluhem ve výši 1 800 Kč, v roce 2012 tato částka stoupla více než dvojnásobně na 3 100 Kč na obyvatele.

	2010	2011	2012
Celkový dluh (v tis. Kč)	3 133	1 207	2 121
Počet obyvatel obce	688	683	682
Celková zadluženost na 1 obyvatele (v tis. Kč)	4,6	1,8	3,1

Tabulka 16 Zadluženost na 1 obyvatele

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování, a vlastní výpočty

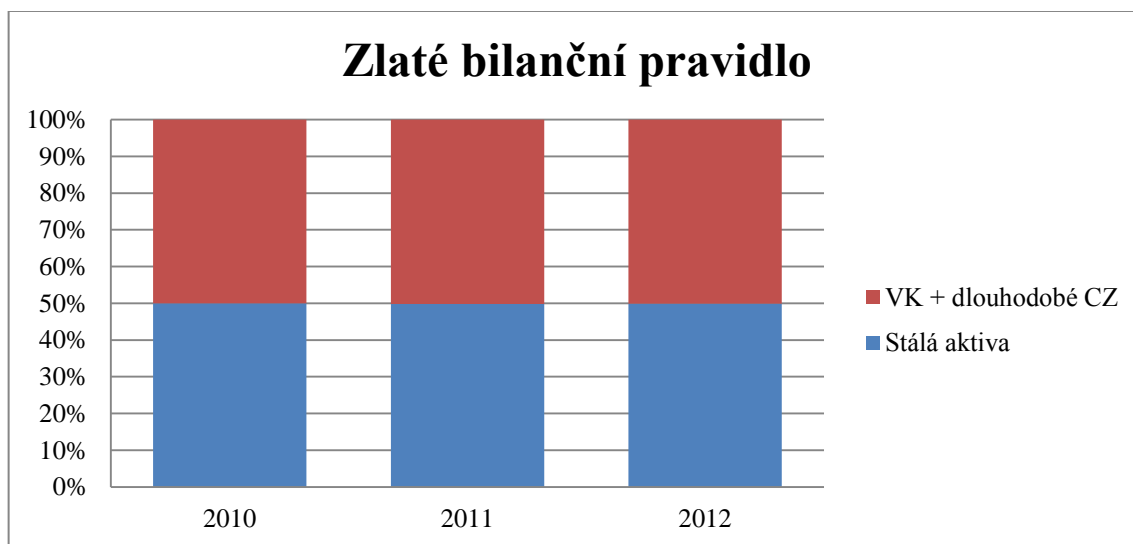
5.3.5 Zlaté bilanční pravidlo

Zlaté bilanční pravidlo představuje krytí dlouhodobého majetku obce dlouhodobými zdroji. Jako ideální poměr mezi těmito dvěma ukazateli se udává poměr 1 : 1. Z tabulky i z grafu vyplývá, že u Slavkova je zlaté bilanční pravidlo dodrženo.

	2010	2011	2012
Dlouhodobý majetek (stálá aktiva)	104 244	124 957	123 455
Dlouhodobé zdroje (vlastní zdroje + dlouhodobé CZ)	104 352	125 823	123 903
<i>Vlastní zdroje</i>	<i>102 464</i>	<i>124 316</i>	<i>121 782</i>
<i>Dlouhodobé cizí zdroje</i>	<i>1 888</i>	<i>1 507</i>	<i>2 121</i>

Tabulka 17 Zlaté bilanční pravidlo (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování, a vlastní výpočty

Obrázek 5 Graf vývoje zlatého bilančního pravidla

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

5.4 Analýza aktiv a pasiv obce Slavkov

5.4.1 Analýza majetku a dalších aktiv

Tabulka níže znázorňuje rozložení celkových aktiv Slavkova.

	2010	2011	2012
Stálá aktiva	104 244	124 957	123 455
Oběžná aktiva	1 353	867	449

Tabulka 18 Aktiva obce Slavkov (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce

U stálých aktiv představuje největší položku dlouhodobý hmotný majetek, který tvoří téměř 100 % všech stálých aktiv obce. Zanedbatelnou část tvoří dlouhodobý nehmotný majetek. Dlouhodobý finanční majetek obec nevlastní, stejně tak nemá žádné dlouhodobé pohledávky.

U oběžných aktiv tvoří nejvyšší část krátkodobé pohledávky (rok 2010 a 2011), které obec evidovala v celkové výši 1 057 000 Kč v roce 2010 a 450 000 Kč v roce 2011. V roce 2012 byla celková částka krátkodobých pohledávek téměř 102 000 Kč. Tyto položky představovaly především neuhrazené splátky od obyvatel za služby obce a krátkodobé poskytnuté zálohy od dodavatele elektřiny. V roce 2012 tvořily krátkodobé pohledávky pouze 21 %, nejvyšší položkou oběžných aktiv tohoto roku se stal krátkodobý finanční majetek.

5.4.2 Analýza pasiv

Z celkových pasiv je nejvýznamnější položkou vlastní kapitál, u kterého zase ústřední položkou tvoří jmění účetní jednotky, představující prakticky stoprocentní podíl celkového vlastního kapitálu.

Cizí zdroje představují pro obec dlouhodobé a krátkodobé závazky, které dohromady tvoří 100 % celkových cizích zdrojů, neboť obec nevytváří žádné rezervy. Dlouhodobé závazky má obec v podobě dlouhodobých úvěrů od bank. Nevyšší podíl dlouhodobých závazků nalezneme v roce 2012, což je dáno již výše zmíněným úvěrem na výstavbu cyklistické trasy. Krátkodobé závazky tvoří ve všech sledovaných letech hlavně závazky vůči zaměstnancům, dodavatelům a za sociální a zdravotní pojištění.

	2010	2011	2012
Vlastní kapitál	102 464	124 316	121 782
Cizí zdroje	3 133	1 507	2 121

Tabulka 19 Pasiva obce Slavkov (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce

5.5 Rozpočtový výhled

Rozpočtový výhled je sestavován na základě požadavku § 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Je pomocným nástrojem územního samosprávného celku sloužícím pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. V případě potřeby bude rozpočtový výhled aktualizován. (Obec Slavkov, © 2013)

Obec sestavila a schválila zastupitelstvem rozpočtový výhled na období let 2014 – 2016. Struktura příjmů a výdajů je uvedena v tabulce.

		Rok		
		2014	2015	2016
Třída 1	Daňové příjmy	7 500	7 500	7 600
Třída 2	Nedaňové příjmy	500	600	600
Třída 3	Kapitálové příjmy	100	100	100
Třída 4	Přijaté dotace	200	200	200
	Přijaté úvěry a půjčky	0	0	0
	Příjmy celkem	8 300	8 400	8 500
Třída 5	Běžné výdaje	5 800	5 900	5 900
Třída 6	Kapitálové výdaje	1 640	2 500	2 600
	Splátky úvěrů a půjček	860	0	0

	Výdaje celkem	8 300	8 400	8 500

Tabulka 20 Rozpočtový výhled 2014 – 2016 (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce

Rozpočtový výhled na následující 3 roky je schválen jako vyrovnaný a nepočítá s žádnými přijatými úvěry. Podle zkušenosti se schvalování příjmů a výdajů z minulých let se však dá očekávat jeho několikerá změna jak na stránce příjmové tak výdajové.

6 OBEC KORYTNÁ

6.1 Základní charakteristika obce

Katastr obce se nachází na území Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty a je historicky nejmladší z obcí Východního Slovácka, založena byla pravděpodobně v roce 1270. Od roku 2005 je Korytná součástí Mikroregionu Východní Slovácko. (Obec Korytná, © 2013)

Také zde má zastupitelstvo obce 9 členů a zřizuje kromě finančního a kontrolního výboru ještě výbor životního prostředí, výbor ochrany veřejného pořádku, výbor pro sociální a občanské záležitosti, výbor pro koordinaci společenské, kulturní, sportovní a zájmové činnosti a výbor pro výstavbu, územní rozvoj a podnikatelské prostředí. Výbory svá stanoviska a návrhy předkládají zastupitelstvu obce, plní úkoly, kterými jej pověřilo zastupitelstvo, ze své činnosti odpovídají zastupitelstvu obce. (Obec Korytná, © 2013)

6.2 Demografický vývoj obyvatel

Od roku 2008 se počet obyvatel v Korytně neustále snižuje. Výjimku tvoří rok 2010, kdy se počet obyvatel zvýšil, neboť v tomto roce se přistěhovalo nejvíce lidí. Naopak nejhorší situace co do počtu obyvatel nastala v minulém roce, kdy celkový přírůstek byl nejnižší z důvodu nízkého počtu narozených dětí, vyšší úmrtnosti a značnému počtu vystěhovalých obyvatel.

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek celkový	Celkem
2008	8	9	18	12	5	984
2009	3	12	14	10	-5	979
2010	7	6	24	10	15	994
2011	11	16	11	19	-13	983
2012	4	15	4	15	-22	961

Tabulka 21 Demografický vývoj obyvatel v Korytně

Zdroj: Český statistický úřad, © 2013, vlastní zpracování

6.3 Podnikatelské aktivity v obci

Údaje o podnikatelském prostředí jsou uvedeny k 31. 12. 2012. Nejznámější obchodní společností zaměstnávající nejvyšší počet lidí je společnost Kinoexport s. r. o., která se zabývá výrobou a montáží sedaček např. do divadel, kin, kongresových sálů apod. (Kinoexport, © 2007 – 2010)

Druh právní formy	Počet podnikatelských subjektů
Státní organizace	1
Akciové společnosti	0
Obchodní společnosti	8
Družstevní organizace	0
Finanční podniky	0
Živnostníci	153
Samostatně hospodařící rolníci	0
Svobodná povolání	7
Zemědělství podnikatelé	3
Ostatní právní formy	15

Tabulka 22 Podnikatelské aktivity v obci

Zdroj: Český statistický úřad, © 2013

7 FINANČNÍ ANALÝZA OBCE KORYTNÁ V LETECH 2010-2012

V roce 2010 nebyl rozpočet obce schválen před 1. lednem rozpočtového roku, z tohoto důvodu se hospodaření obce řídilo pravidly rozpočtového provizoria. V letech 2011 a 2012 byl rozpočet schválen v řádném termínu, tedy před 1. lednem. V každém roce došlo k několika změnám jak na příjmové tak na výdajové straně rozpočtu (viz. následující tabulky), v roce 2010 došlo celkem ke třem změnám, v roce 2011 i 2012 byly zastupitelstvem obce schváleny čtyři změny rozpočtu.

Rok	2010	2011	2012
Příjmy	11 052	25 666	11 059
Výdaje	10 423	27 802	7 277
Saldo	629	-2 136	3 782

Tabulka 23 Schválený rozpočet obce (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

Rok	2010	2011	2012
Příjmy	26 911	27 755	14 213
Výdaje	24 823	34 882	8 916
Saldo	2 088	-7 127	5 297

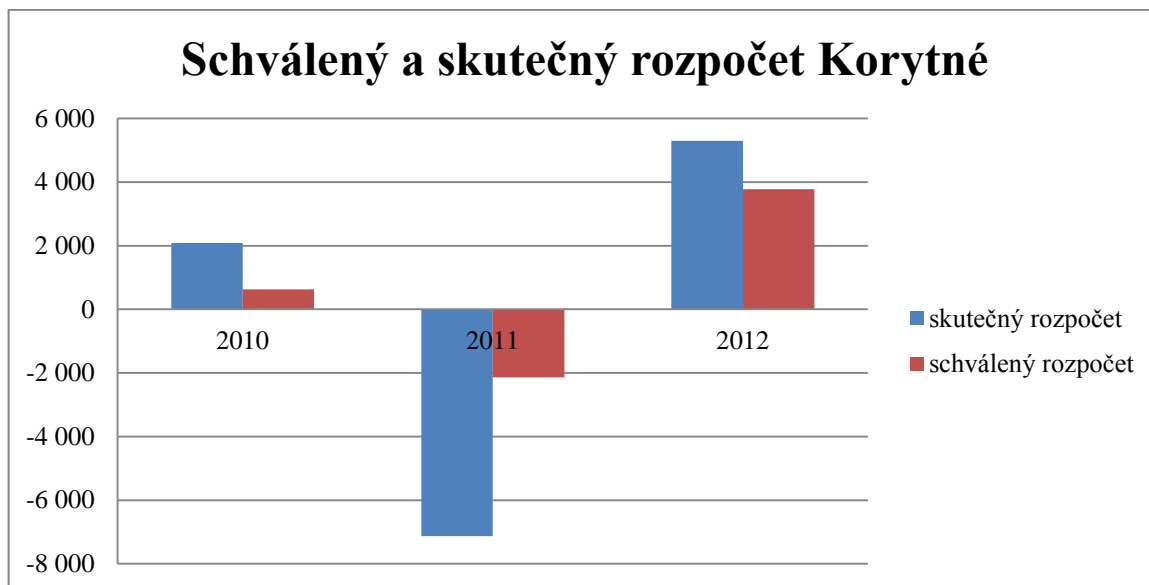
Tabulka 24 Skutečný rozpočet obce (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

Rok	2010	2011	2012
Příjmy	27 177	27 580	14 225
Výdaje	26 952	36 777	10 796
Saldo	225	-9 197	3 429

Tabulka 25 Upravený rozpočet obce (v tis. Kč)

Zdroj: Materiály obce, vlastní zpracování

Obrázek 6 Srovnání schváleného a skutečného rozpočtu

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

Největší propad oproti schválenému rozpočtu zaznamenala obec v roce 2011, kde rozdíl mezi skutečným a schváleným rozpočtem činil 4 991 000 Kč. Tento rok byl také jediným ze sledovaného období, kdy se rozpočet pohyboval v záporných číslech. Rok 2010 a 2012 přinesl pozitivní výsledek v hospodaření, když skutečný rozpočet dokonce převýšil schválený, což způsobilo především navýšení skutečných příjmů.

7.1 Analýza příjmů

Nejvyšších příjmů dosáhla Korytná v roce 2011, kde nejvýznamnější položkou byly přijaté transfery, které činily přes 61 % skutečných příjmů. V roce 2012 příjmy obce markantně poklesly a nejdůležitější položku tvořily daňové příjmy, které v procentním vyjádření představovaly 55 % celkových příjmů v tomto roce.

	2010	2011	2012
Schválený rozpočet	11 052	25 666	11 059
Rozpočet po změ-	27 177	27 580	14 225
Skutečný rozpočet	26 911	27 755	14 213

Tabulka 26 Rozpočet příjmů obce (v tis. Kč)

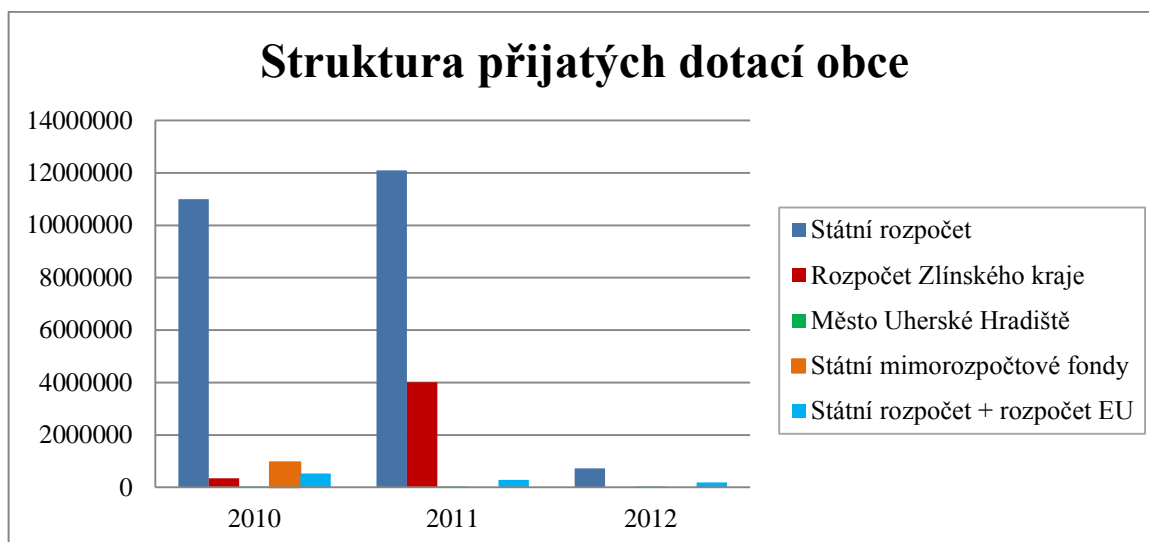
Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

	2010	2011	2012
Kapitálové příjmy	26	500	3
Přijaté transfery	14 123	16 954	1 147
Nedaňové příjmy	5 237	3 535	5 187
Daňové příjmy	7 525	6 766	7 876
Celkem	26 911	27 755	14 213

Tabulka 27 Struktura skutečných příjmů (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce

Skutečné příjmy obce tvořily nejdůležitější položkou přijaté transfery, zejména v letech 2010 a 2011 byla Korytná úspěšná v získávání dotací, které dosahovaly vysokých částek. Právě dotace představovaly v těchto dvou letech více než polovinu skutečných příjmů. Souviselo to především s výstavbou kanalizace a čističky odpadních vod, která byla největší investicí za poslední roky a byla spolufinancována ze státního rozpočtu, konkrétně z MF. V roce 2012 získala obec do svého rozpočtu z přijatých transferů přes 1 mil. Kč, které byly použity pouze pro neinvestiční účely (výkon státní správy, dotace na úhradu nákladů související s provozem místní knihovny aj.). Uvedené dotace představovaly pouze 8 % skutečných příjmů v tomto roce. Následující graf zobrazuje přehledně získané dotace a jejich poskytovatele.

Obrázek 7 Přijaté dotace Korytné

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

Nejvíce dotací získala Korytná z rozpočtu státu, obzvláště v letech 2010 a 2011. V roce 2011 tvořily podstatnou část přijatých transferů také dotace ze Zlínského kraje.

7.2 Analýza výdajů

Výdajový rozpočet přinesl několik úprav oproti schválenému rozpočtu, v každém roce obec původně počítala s menšími výdaji, než jaké byly ve skutečnosti.

	2010	2011	2012
Schválený rozpočet	10 423	27 802	7 277
Rozpočet po změnách	26 952	36 777	10 796
Skutečný rozpočet	24 823	34 882	8 916

Tabulka 28 Výdajový rozpočet Korytné (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

Kapitálové výdaje byly nejvyšší v letech 2010 a 2011 z důvodu již několikrát zmiňované výstavby čističky odpadních vod a rekonstrukce kanalizace. V roce 2010 představovaly kapitálové výdaje 74 % celkových výdajů, v roce 2011 dokonce 85 %. V roce 2012 byla provedena pouze jedna investiční akce (víceúčelové sportovní hřiště) a kapitálové výdaje tvořily 24 % z celkových výdajů.

	2010	2011	2012
Běžné výdaje	6 459	5 119	6 752
Kapitálové výdaje	18 363	29 762	2 164

Tabulka 29 Struktura skutečných výdajů (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce

	2010	2011	2012
Služby pro obyvatelstvo	5 462	7 067	6 095
Sociální věci a politika zaměstnanosti	44	61	49
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	18 087	28 221	1 448
Všeobecná veřejná správa a služby	985	-882	882
Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	180	320	315
Bezpečnost státu a právní ochrana	65	94	127
Celkem	24 823	34 882	8 916

Tabulka 30 Struktura skutečných výdajů podle rozpočtové skladby (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce

Podle rozpočtové skladby bylo vydáno nejvíce prostředků na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství, konkrétně v letech 2010 a 2011, kde v roce 2010 činila tato položka 83 % skutečných výdajů a v roce 2011 téměř 81 %. V roce 2012 tvořilo uvedené odvětví 16 %. Druhá nejvyšší položka patřila do kategorie služeb pro obyvatelstvo, která v roce 2010 tvořila 22 %, v roce 2011 20 % a v roce 2012 se služby pro obyvatelstvo staly s 68 % nej důležitější částí celkových výdajů obce.

7.3 Vybrané ukazatele analýzy

7.3.1 Ukazatel běžné likvidity

	2010	2011	2012
Oběžná aktiva (v tis. Kč)	3 428	3 695	3 761
Krátkodobé závazky (v tis. Kč)	365	3 106	1 244
Běžná likvidita	9,4	1,2	3

Tabulka 31 Vývoj běžné likvidity

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování, a vlastní výpočty

Za rizikovou (nikoliv však kritickou) hodnotu ukazatele běžné likvidity lze považovat hodnotu z roku 2011, kdy měla Korytná vysoký počet přijatých krátkodobých úvěrů. V roce 2012 se obci podařilo všechny krátkodobé úvěry splatit (nejvyšší položka u krátkodobých závazků byly dohadné účty pasivní) a ukazatel běžné likvidity se vrátil do běžných hodnot. Nejlepší situaci lze vypočítat v roce 2010, kdy by Korytná v případě nutnosti mohla své krátkodobé závazky splatit téměř 9,5krát.

7.3.2 Analýza celkové zadluženosti

	2010	2011	2012
Cizí zdroje (v tis. Kč)	365	6 994	3 798
Celková aktiva (v tis. Kč)	123 434	107 554	107 642
Zadluženost v %	0,3	6,5	3,5

Tabulka 32 Vývoj celkové zadluženosti

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování, a vlastní výpočty

Nejlepšího výsledku co se týče zadluženosti, dosáhla obec v roce 2010, kdy Korytná hospodařila bez nutnosti přijetí úvěru a nejvyšší položkou u cizích zdrojů se staly krátkodobé závazky v podobě závazků vůči zaměstnancům a institucím sociálního a zdravotního pojištění. Naproti tomu nejvyšší zadluženosti dosáhla obec v roce 2011, když nejvyššími položkami cizích zdrojů byly krátkodobé a dlouhodobé úvěry, jejichž výše byla v následujícím roce zredukována především z pohledu krátkodobých úvěrů, které byly zcela splaceny.

7.3.3 Dluhová služba

	Položka	Zdroj	2010	2011	2012
1	Daňové příjmy	Rozpočet	7 525	6 766	7 876
2	Nedaňové příjmy	Rozpočet	5 237	3 535	5 187
3	Přijaté dotace	Rozpočet	14 123	16 954	1 147
4	Dluhová základna	ř. 1 + ř. 2 + ř. 3	26 885	27 255	14 210
5	Úroky	Rozpočet	0	16	105
6	Splátky jistiny	Rozpočet	0	112	3 344
7	Splátky leasingu	Rozpočet	0	0	0
8	Dluhová služba	ř. 5 + ř. 6 + ř. 7	0	128	3 449
9	Ukazatel dluhové služby v %	(ř. 8 / ř. 4)*100	0	0,5	24,3

Tabulka 33 Dluhová služba Korytné (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování, a vlastní výpočty

Nejvyšší ukazatel dluhové služby vykazovala Korytná v roce 2012 z důvodu splácní vysokých úvěrů z roku 2011. V tomto roce byl ukazatel na nízké úrovni, poněvadž obec splatila pouze malou část z úvěrů přijatých v témže roce.

7.3.4 Vývoj zadluženosti na jednoho obyvatele obce

	2010	2011	2012
Celkový dluh (v tis. Kč)	365	6 994	3 798
Počet obyvatel obce	994	983	961
Celková zadluženost na 1 obyvatele (v tis. Kč)	0,4	7,1	4

Tabulka 34 Zadluženost na 1 obyvatele

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování, a vlastní výpočty

Nejvyšší dluh přepočtený na jednoho obyvatele byl v Korytné v roce 2011, když měla obec vysoký počet přijatých krátkodobých a dlouhodobých úvěrů. Jako nepatrné číslo u uvede-

ného ukazatele můžeme považovat to z roku 2010, jelikož tento rok obec hospodařila bez potřeby přijetí úvěru.

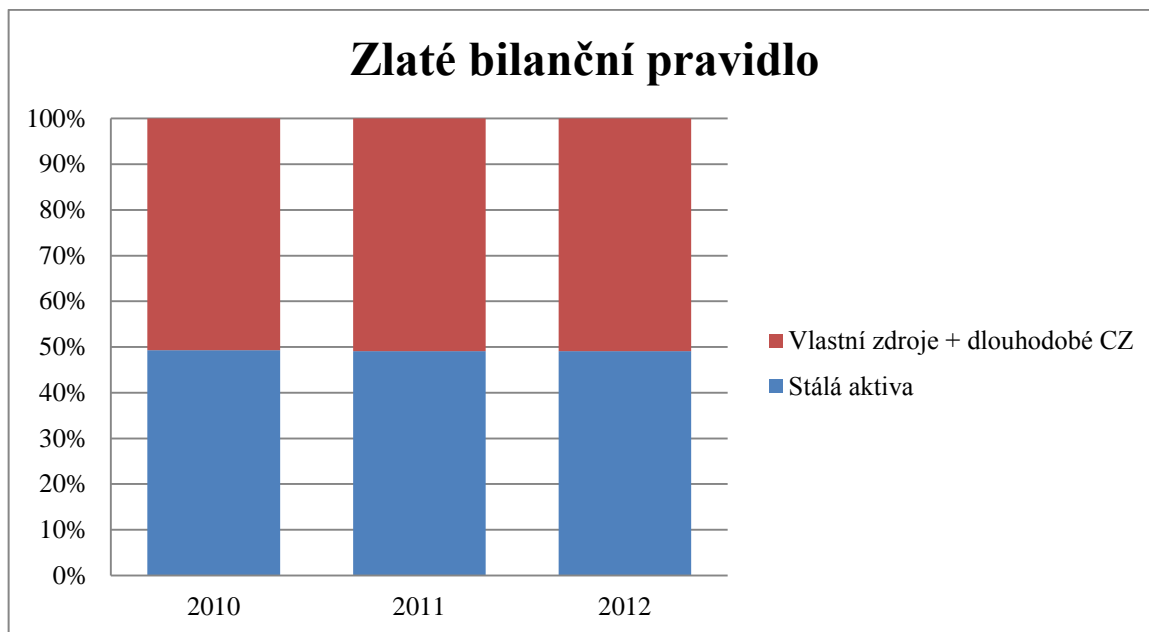
7.3.5 Zlaté bilanční pravidlo

	2010	2011	2012
Dlouhodobý majetek (stálá aktiva)	120 006	103 858	103 881
Dlouhodobé zdroje (vlastní zdroje + dlouhodobé CZ)	123 434	107 554	107 642
<i>Vlastní zdroje</i>	<i>123 069</i>	<i>100 560</i>	<i>103 844</i>
<i>Dlouhodobé cizí zdroje</i>	<i>365</i>	<i>6 994</i>	<i>3 798</i>

Tabulka 35 Zlaté bilanční pravidlo Korytné (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování, a vlastní výpočty

Z tabulky i grafu je patrné, že ideální stav 1:1 byl s drobnou odchylkou dodržen. Obec by měla svůj dlouhodobý majetek financovat dlouhodobými zdroji, vlastními či cizími. Dlouhodobé cizí zdroje tvoří pouze 0,3 % celkových dlouhodobých zdrojů. Díky přijetí úvěru na investiční účely se dlouhodobé cizí zdroje zvýšily a v roce 2011 tvořily 6,5 % a v roce 2012 3,5 % celkových dlouhodobých zdrojů obce.

Obrázek 8 Graf vývoje zlatého bilančního pravidla obce

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

7.4 Analýza aktiv a pasiv obce Korytná

7.4.1 Analýza majetku a dalších aktiv

Zatímco oběžná aktiva se ve sledovaném období výrazněji neměnila, stálá aktiva se od roku 2010 zřetelně snížila, což zapříčinila změna v položce dlouhodobého hmotného majetku.

Primární položku u stálých aktiv tvoří dlouhodobý hmotný majetek, který je v uvedených letech prakticky neměnný. Korytná vlastní také akcie dvou společností, a proto druhou nejvyšší položkou je dlouhodobý finanční majetek, který tvoří 54,8 % stálých aktiv v roce 2010, 17,2 % v roce 2011 a 69 % v roce 2012.

Následující tabulka ukazuje strukturu celkových aktiv obce.

	2010	2011	2012
Stálá aktiva	120 006	103 858	103 881
Oběžná aktiva	3 428	3 695	3 761

Tabulka 36 Struktura aktiv obce (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

7.4.2 Analýza pasiv

Hlavní položkou vlastního kapitálu představuje jmění účetní jednotky, které podle očekávání zůstává ve všech letech téměř neměnné.

Korytná nevytváří žádné rezervy a v roce 2010 neměla ani dlouhodobý úvěr. 100 % cizích zdrojů v tomto roce tvoří krátkodobé závazky, především to jsou závazky vůči zaměstnancům a závazky k institucím zdravotního a sociálního pojištění. Další roky jsou poznamenány přijetím krátkodobých a dlouhodobých úvěrů, což se projevuje na položkách dlouhodobých a krátkodobých závazků.

	2010	2011	2012
Vlastní kapitál	123 069	100 560	103 884
Cizí zdroje	365	6 994	3 798

Tabulka 37 Pasiva obce (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

7.5 Rozpočtový výhled

Korytná má velmi podrobně zpracovaný rozpočtový výhled na roky 2013 – 2016, včetně uvedení konkrétních záměrů a jejich financování. Je zřejmé, že pokud se uvedený plán podaří naplnit, bude obec pokračovat ve vysoké úspěšnosti v oblasti získávání dotací. V příštích čtyřech letech počítá Korytná se třemi úvěry v celkové výši 11 550 000 Kč. Celková částka přijatých dotací by se měla vyšplhat na 32 945 000 Kč.

Následující tabulky plánované záměry obce v jednotlivých letech.

Rok 2013

Název akce	Hodnota díla	Vlastní zdroje	Dotační tituly	Úvěr	Jiné-prodej majetku
Nákup kontejnerové vlečky	370	140	230		
Nákup zametacího vozu	2 250	315	1 935		
Oprava bazénu	19 000	1 000		9 000	9 000
Výkup pozemků	500	???	???		

Rekonstrukce tělocvičny	10 000	2 500	4 600		
Přesun ZŠ k MŠ	6 000	500	4 500		
Zateplení MŠ	1 800	320	1 480		
Zateplení KD	3 000	350	2 250		
Oprava střechy bytovky	500	500			

Tabulka 38 Rozpočtový výhled Korytné 2013 (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

Rok 2014

Název akce	Hodnota díla	Vlastní zdroje	Dotační tituly	Úvěr	Jiné-prodej majetku
Oprava komunikace	1 800	250		1 550	
Přestavba DS	9 000	500		1 000	9 000
Amfiteátr u tenis.kurtů	2 000	500	1 500		
Technické zázemí obce	1 500	250			
Výkup pozemků	500	500	???		
Rekonstrukce tělocvičny	10 000	1 900	1 000		
Oprava hřbitova	200	200			
Zpevnění zemědělských ploch	3 000	200	1 100		
Parkoviště Charita	400	200	200		
Přesun ZŠ k MŠ	6 000	1 500			
Rekonstrukce obecní budovy	900	50	850		

Zateplení KD	3 000	400			

Tabulka 39 Rozpočtový výhled Korytné 2014 (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

Rok 2015

Název akce	Hodnota díla	Vlastní zdroje	Dotační tituly	Úvěr	Jiné-prodej majetku
Realizace sběrného dvora	900	1000	800		
Technické zázemí obce	1500	1000			
Vytvoření sítě cyklostezek	5000	500	1500		
Zpevnění zemědělských ploch	3000	100	1500		
Oprava vodní nádrže	2200	100	2000		
Inženýrské sítě pro výstavbu RD	3000	1500	1500		
Rekonstrukce návsi	3000	400	2200		
Přesun charity do budovy ZŠ	9000	500			8000
Zateplení hasičské zbrojnice	1100	300	800		
Výkup pozemků	750	750			

Tabulka 40 Rozpočtový výhled Korytné 2015 (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

Rok 2016

Název akce	Hodnota díla	Vlastní zdroje	Dotační tituly	Úvěr	Jiné-prodej majetku
Technické zázemí obce	1500	250			

Zpevnění zemědělských ploch	3000	100			
Oprava vodní nádrže	2200	100			
Rekonstrukce návsi	3000	400			
Přesun charity do budovy ZŠ	9000	500			
Vytvoření sítě cyklostezek			3000		

Tabulka 41 Rozpočtový výhled Korytné 2016 (v tis. Kč)

Zdroj: materiály obce, vlastní zpracování

8 CELKOVÉ ZHODNOCENÍ A VLASTNÍ NÁVRHY PRO ZLEPŠENÍ HOSPODAŘENÍ OBCÍ

Hospodaření obcí se řídí celou řadou zákonů, z nichž nejpodstatnější pro tuto práci jsou uvedeny v teoretické části. Vždy je bezpodmínečně nutné, aby každý územně samosprávný celek, a tedy i obec, byl obeznámen s případnými legislativními změnami a nedocházelo tak k nesrovnalostem, které by mohly způsobit problémy při správě obecního majetku.

Ve své práci jsem se zabývala analýzou hospodaření dvou obcí, a to z důvodu jejího porovnání. Využití tzv. benchmarkingu, neboli vzájemného srovnání dvou či více obcí zařazených do stejné velikostní kategorie, je dnes hojně používáno především kvůli větší transparentnosti a zjištění relevantních informací o stavu, ve kterém se nachází obce v České republice.

Z uvedeného rozboru lze vyzdvihnout, že obě obce hospodaří rozumně a případně přijaté úvěry využívají pouze k investičním účelům, nikoliv pro financování běžného chodu obce. Co do výše přijatých transferů je úspěšnější Korytná, která využívala dotace ze státního rozpočtu k financování rozsáhlejších investic, nejvíce pak v roce 2011. V témže roce byl také Slavkov úspěšným příjemcem transferů, kdy primárním poskytovatelem byly mimo-rozpočtové fondy, konkrétně SFŽP.

Pro zhodnocení zadluženosti obcí byly vybrány ukazatele běžné likvidity, celkové zadluženosti, zadlužení na jednoho obyvatele obce, ukazatel dluhové služby a zlaté bilanční pravidlo. Z uvedených ukazatelů vyplývá, že hospodaření Korytné bylo v nejlepší stavu v roce 2010, kdy obec neměla přijatý žádný úvěr, a tato skutečnost se promítla do příznivého výsledku hospodaření v daném roce. Stejný rok byl pro Slavkov co do hospodářské situace naopak nejméně příznivý. Obec zde měla nejvyšší procento cizích zdrojů – dlouhodobých i krátkodobých závazků.

Korytná hospodařila se schodkovým rozpočtem pouze v roce 2011, zatímco pro Slavkov byl rok 2011 jediným rokem, který skončil přebytkem.

Z výše uvedeného jsem navrhla následující opatření, které možná v některých případech (u změny legislativy) nepovedou přímo ke zlepšení hospodářské situace obou obcí, v každém případě by však měly zabránit jejímu zhoršení.

Zásady správného hospodaření

Nejdůležitějším doporučením je již několikrát zmíněné hospodaření ve smyslu principu 3E. Tedy investovat obecní prostředky efektivně, účelně a hospodárně a především rozumně, aby byl zapojen minimální počet cizích zdrojů. V zájmu orgánů každé obce by mělo být hlavně předcházení dluhovým situacím, které by mohly ohrozit finanční stabilitu. V rámci tohoto doporučení je při investování prostředků třeba zohlednit celkovou situaci obce, počet obyvatel, věkovou strukturu obyvatel apod. U obou zmíněných obcí, tedy u Slavkova i Korytné se počet obyvatel nad 65 let pohybuje kolem 20% celkového počtu obyvatel. (ČSÚ, © 2013). Jelikož však má vzestupnou tendenci, tento fakt zohlednili zastupitelé Korytné, když v rozpočtovém výhledu uvádí mj. také rekonstrukci charitního domu, který pečuje o nemocné a nemohoucí seniory.

Změna legislativy

V souvislosti s hospodařením obcí je třeba zmínit novou legislativu, konkrétně nový občanský zákoník, který by měl nabýt účinnosti od 1. ledna 2014. Změny v oblasti vlastnického práva, způsobů nabývání majetku či hospodaření s majetkem se vztahují také na územně samosprávné celky, tedy i obce. Je proto důležité, aby byly orgány obce s uvedenou problematikou obeznámeny a nedocházelo tak k nesrovnalostem, které by v konečném důsledku mohly vést k problémům spojených se správou obecního majetku.

Rozpočtový výhled

Rozpočtový výhled má sloužit obcím jako plán příjmů a výdajů na následující roky. Z mého pohledu má Korytná kvalitně zpracovaný výhled s podrobnými informacemi o plánovaných záměrech obce, včetně zdrojů jejich financování. Slavkovu bych doporučila podrobnější zpracování rozpočtového výhledu s uvedením konkrétnějších údajů.

Koncentrace více aktivit do jedné nemovitosti

Obě obce vlastní nemovitosti, na jejichž provoz a údržbu je třeba z obecního rozpočtu vynaložit určité finanční prostředky. Z tohoto pohledu se jeví jako výhodné řešení koncentrovat více aktivit do jedné nemovitosti za účelem snížení nákladů na provoz.

Příliv obyvatel a podpora podnikání

Jelikož obec získává ze státního rozpočtu příjmy v závislosti na počtu obyvatel, je v jejím vlastním zájmu, aby podporovala příliv obyvatel do obce. Toho lze dosáhnout v první řadě podporou mladých rodin, např. zvýhodněným prodejem pozemků za účelem výstavby no-

vých rodinných domů. Jelikož se však příjmy na obyvatele vztahují pouze na osoby, které jsou v obci hlášeny k trvalému pobytu, je z příjmového hlediska pro obec nutné, aby u nově přistěhovalých byla tato podmínka dodržena. V případě většího počtu osob žijících bez trvalého pobytu může obec na příjmech ztratit nemalou finanční částku. Jak vyplývá z údajů Slavkova a Korytné, které jsou uvedeny v úvodu praktické části, celkový počet obyvatel především ve Slavkově klesá. V obou obcích byl v roce 2012 nejnižší za sledované období. V tomto případě jsem pro porovnání počtu obyvatel záměrně zvolila ukazatele za delší časový úsek, aby byl jasně vidět pokračující trend úbytku obyvatel.

Dále je vhodné podporovat nové i stávající podnikatelské aktivity v obcích, z jejich činnosti také plynou příjmy do obecního rozpočtu. U nových podnikatelů jde především o poskytnutí nevyužívaných obecních ploch, které by byly pro podnikání vhodné. Spolupráce s těmito subjekty by následně mohla být přínosem v případě spolufinancování obecních záměrů vedoucích k rozvoji obcí.

Navýšení plateb za obecní služby

Navýšení plateb za služby obce je sice opatření pro obyvatele nejméně populární, nicméně tímto krokem lze zajistit další příjmy do obecního rozpočtu a následně více prostředků k dalším investicím. Především poplatky za svoz komunálního odpadu jsou z velké části financovány oběma obcemi a tato situace je dlouhodobě neudržitelná.

Dotace

Obce by se měly zaměřit na získání dalších dotací na nové investice, nikoliv však pouze z rozpočtu státu nebo kraje, ale jak bylo zmíněno výše, také od soukromých subjektů formou finanční výpomoci.

Pohledávky

V neposlední řadě je třeba, aby obě obce byly důsledné při vymáhání pohledávek od občanů, a to především za místní poplatky. Tento stav lze řešit různými způsoby, např. formou písemné upomínky, vyhlášením neplatičů v místním rozhlase, uvedením jmen dlužníků v obecním zpravodaji či na úřední desce nebo odpracováním dlužné částky při obecně prospěšných pracích.

ZÁVĚR

Hospodaření obcí se v posledních letech stává stále diskutovanějším tématem. Ministerstvo financí v nedávné době spustilo specializovaný portál, kde si každý občan může ověřit jakým způsobem je konkrétní obec spravována. Smyslem tohoto kroku má být lepší přehled o hospodářské situaci, kontrola ze strany občanů a zároveň jejich participace při důležitých rozhodnutích zastupitelů v majetkových věcech obce.

Cílem této práce bylo analyzovat a porovnat hospodaření dvou obcí, Slavkova a Korytné, včetně jejich zadluženosti v letech 2010-2012 a navrhnout opatření, které by směřovaly ke zlepšení hospodářské situace u těchto obcí. Pro rozbor jednotlivých položek byly použity údaje, které vycházely z rozvahy, závěrečných účtů a zpráv o výsledku přezkoumání hospodaření obcí ve sledovaném období. Všechny částky jsou uvedeny po konsolidaci.

Teoretická část se zaměřila na objasnění základních pojmů, které mají souvislost s hospodařením s obecním majetkem. Stěžejní kapitolou v teorii byla finanční analýza a její ukazatele, které byly v praktické části propočítány a následně vyhodnoceny.

Bakalářská práce prokázala zodpovědnost hospodaření obou obcí. V návaznosti na zjištěné údaje se zároveň v celkovém zhodnocení snažila poukázat na možná opatření, která by napomohla ke zlepšení hospodářské situace těchto obcí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- ANALYZUJ A PROVEĎ. www.analyzujaproved.cz [online]. ©2010 [cit. 2013-08-02]. Dostupné také z [http://www.analyzujaproved.cz/ApRSS.aspx?rid=831&app=Main&grp=Content&mod=ContentPort-
tal&sta=ArticleDetail&pst=ArticleDetail&p1=OID_INT_3009&p2=CultureOID_INT_1&acode=1db76c5bc719267dd957704122fcb184](http://www.analyzujaproved.cz/ApRSS.aspx?rid=831&app=Main&grp=Content&mod=ContentPort-
tal&sta=ArticleDetail&pst=ArticleDetail&p1=OID_INT_3009&p2=CultureOID_INT_1&acode=1db76c5bc719267dd957704122fcb184)
- BUSSINESINFO. www.businessinfo.cz [online]. ©1997-2013 [cit. 2013-07-12]. Dostupné také z <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/nabyvani-vlastnictvi-pravni-tituly-opu-4596.html>
- ČESKO. Zákon č. 563 ze dne 31. prosince 1991 o účetnictví. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 107, s. 2803. Dostupný také z http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=563/1991&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- ČESKO. Zákon č. 1 ze dne 28. prosince 1992 Ústava České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 1, s. 13. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1/1993&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- ČESKO. Zákon č. 1 ze dne 16. prosince 1992 Ústava ČR. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 1, s. 15. Dostupný také z http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1/1993&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- ČESKO. Zákon č. 128 ze dne 15. května 2000 zákon o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1737-1764. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- ČESKO. Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech ÚSC. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3557. Dostupný také z http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=250/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- ČESKO. Zákon č. 320 ze dne 9. srpna 2001 o finanční kontrole ve veřejné správě. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 122, s. 7265-7267. Dostupný také z http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=320/2001&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

ČESKO. Zákon č. 137 ze dne 14. března 2006 o veřejných zakázkách. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 47, s. 1650-1653. Dostupný také z [http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=137/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

[zakonu/SearchResult.aspx?q=137/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=137/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, www.czso.cz [online]. ©2013 [cit. 2013-07-07]. Dostupné také z

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?&cislotab=UAP6030UU_OB&kapitola_id=327&str=tabdetail.jsp&voa=tabulka

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, www.czso.cz [online]. ©2013 [cit. 2013-07-07]. Dostupné také z

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?&cislotab=MOS%20ZV01&kapitola_id=5&str=tabdetail.jsp&voa=tabulka

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, www.czso.cz [online]. ©2013 [cit. 2013-07-30]. Dostupné také z

[http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/hlavni_vekove_skupiny_obyvatel_v_obcich_okresu_u_hesrke_hradiste_k_31_12_2011/\\$File/w7240211251.pdf](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/hlavni_vekove_skupiny_obyvatel_v_obcich_okresu_u_hesrke_hradiste_k_31_12_2011/$File/w7240211251.pdf)

HAVLAN, Petr et al. *Majetek obcí a krajů v platné právní úpravě*. 2., aktualiz. a podstatně dopl. vyd. Praha: Linde, 2008, 318 s. ISBN 978-80-7201-708-9.

HAVLAN, Petr. *Veřejný majetek*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 169 s. ISBN 978-80-210-5606-0.

JURIŠTIC.CZ. www.juristic.cz [online]. ©1999 – 2013 [cit. 2013-06-08]. Dostupné také z <http://spravni.juristic.cz/154292/clanek/spravni2.html>

KASKO. www.kasko.cz [online]. ©2013 [cit. 2013-07-07]. Dostupné také z <http://www.kasko.cz/spolecnost-kasko/kasko-v-cislech/>.

KINOEXPORT. www.kinoexport.cz [online]. ©2007-2010 [cit. 2013-07-07]. Dostupné také z http://www.kinoexport.cz/index_cz.php

KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 392 s. ISBN 978-80-7357-561-8.

KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.

LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance*. Brno: CERM, 2009, 160 s. ISBN 978-80-7204-618-8.

OBEC KORYTNÁ. www.korytna.cz [online]. ©2013 [cit. 2013-07-22]. Dostupné také z <http://www.korytna.cz/obec/o-nasi-obci/>

OBEC SLAVKOV, www.obecslavkov.cz [online]. ©2013 [cit. 2013-07-14]. Dostupné také z <http://www.obecslavkov.cz/index.php?id=155>

OBEC SLAVKOV. www.obecslavkov.cz [online]. ©2013 [cit. 2013-07-22]. Dostupné také z <http://www.obecslavkov.cz/index.php?id=60>

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2011, xiv, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktual. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 2., aktual. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2012, 272 s. ISBN 978-80-247-4004-1.

WOKOUN, René et al. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 474 s. Monografie. ISBN 978-80-7380-304-9.

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CZ	Cizí zdroje
FO	Fyzická osoby
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
ObčZ	Občanský zákoník
P	Příjem
PO	Právnícká osoba
SFŽP	Státní fond životního prostředí
V	Výdaj
VK	Vlastní kapitál

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1 - Vývoj počtu obcí k 1. 1. ....</i>	<i>14</i>
<i>Obrázek 2 Schéma příjmů a výdajů běžného rozpočtu .....</i>	<i>28</i>
<i>Obrázek 3 Srovnání schváleného, upraveného a skutečného rozpočtu .....</i>	<i>38</i>
<i>Obrázek 4 Přehled přijatých dotací .....</i>	<i>39</i>
<i>Obrázek 5 Graf vývoje zlatého bilančního pravidla .....</i>	<i>44</i>
<i>Obrázek 6 Srovnání schváleného a skutečného rozpočtu .....</i>	<i>51</i>
<i>Obrázek 7 Přijaté dotace Korytné .....</i>	<i>53</i>
<i>Obrázek 8 Graf vývoje zlatého bilančního pravidla obce .....</i>	<i>58</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1 - Počet obcí dle obyvatel k 1. 1. 2012</i>	14
<i>Tabulka 2 Počet zastupitelů v obcích</i>	17
<i>Tabulka 3 Demografický vývoj obyvatel ve Slavkově</i>	35
<i>Tabulka 4 Podnikatelské aktivity v obci</i>	36
<i>Tabulka 5 Skutečný rozpočet obce (v tis. Kč)</i>	37
<i>Tabulka 6 Schválený rozpočet obce (v tis. Kč)</i>	37
<i>Tabulka 7 Upravený rozpočet obce (v tis. Kč)</i>	38
<i>Tabulka 8 Rozpočet příjmů obce (v tis. Kč)</i>	38
<i>Tabulka 9 Skutečné příjmy obce (v tis. Kč)</i>	39
<i>Tabulka 10 Rozpočet výdajů obce (v tis. Kč)</i>	40
<i>Tabulka 11 Struktura skutečných výdajů obce (v tis. Kč)</i>	40
<i>Tabulka 12 Skutečné výdaje obce podle skladby rozpočtu (v tis. Kč)</i>	41
<i>Tabulka 13 Běžná likvidita Slavkova</i>	41
<i>Tabulka 14 Zadluženost Slavkova</i>	42
<i>Tabulka 15 Dluhová služba Slavkova (v tis. Kč)</i>	43
<i>Tabulka 16 Zadluženost na 1 obyvatele</i>	43
<i>Tabulka 18 Zlaté bilanční pravidlo (v tis. Kč)</i>	44
<i>Tabulka 19 Aktiva obce Slavkov (v tis. Kč)</i>	45
<i>Tabulka 20 Pasiva obce Slavkov (v tis. Kč)</i>	46
<i>Tabulka 21 Rozpočtový výhled 2014 – 2016 (v tis. Kč)</i>	47
<i>Tabulka 22 Demografický vývoj obyvatel v Korytné</i>	48
<i>Tabulka 23 Podnikatelské aktivity v obci</i>	49
<i>Tabulka 24 Schválený rozpočet obce (v tis. Kč)</i>	50
<i>Tabulka 25 Skutečný rozpočet obce (v tis. Kč)</i>	50
<i>Tabulka 26 Upravený rozpočet obce (v tis. Kč)</i>	50
<i>Tabulka 27 Rozpočet příjmů obce (v tis. Kč)</i>	51
<i>Tabulka 28 Struktura skutečných příjmů (v tis. Kč)</i>	52
<i>Tabulka 29 Výdajový rozpočet Korytné (v tis. Kč)</i>	53
<i>Tabulka 30 Struktura skutečných výdajů (v tis. Kč)</i>	54
<i>Tabulka 31 Struktura skutečných výdajů podle rozpočtové skladby (v tis. Kč)</i>	54
<i>Tabulka 32 Vývoj běžné likvidity</i>	55
<i>Tabulka 33 Vývoj celkové zadluženosti</i>	55

<i>Tabulka 34 Dluhová služba Korytné (v tis. Kč).....</i>	<i>56</i>
<i>Tabulka 35 Zadluženost na 1 obyvatele.....</i>	<i>56</i>
<i>Tabulka 37 Zlaté bilanční pravidlo Korytné (v tis. Kč).....</i>	<i>57</i>
<i>Tabulka 38 Struktura aktiv obce (v tis. Kč).....</i>	<i>58</i>
<i>Tabulka 39 Pasiva obce (v tis. Kč).....</i>	<i>59</i>
<i>Tabulka 40 Rozpočtový výhled Korytné 2013 (v tis. Kč).....</i>	<i>60</i>
<i>Tabulka 41 Rozpočtový výhled Korytné 2014 (v tis. Kč).....</i>	<i>61</i>
<i>Tabulka 42 Rozpočtový výhled Korytné 2015 (v tis. Kč).....</i>	<i>61</i>
<i>Tabulka 43 Rozpočtový výhled Korytné 2016 (v tis. Kč).....</i>	<i>62</i>

SEZNAM PŘÍLOH

P I Fotografie Slavkova

P II Fotografie Korytné

P III Mapa obcí

PŘÍLOHA P I: FOTOGRAFIE SLAVKOVA

Zdroj: WIKIPEDIA, © 2013

PŘÍLOHA P II: FOTOGRAFIE KORYTNÉ

Zdroj: OBEC KORYTNÁ, © 2013

PŘÍLOHA P III: MAPA OBCÍ

Zdroj: OBEC SLAVKOV, © 2013

